

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-93-11

Druk nr 72

Warszawa, 9 grudnia 2011 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 i art. 123 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych oraz ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze.

Rada Ministrów uznała wymieniony projekt ustawy za pilny w związku z koniecznością jak najszybszej implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/44/WE z dnia 6 maja 2009 r. zmieniającej dyrektywę 98/26/WE w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych oraz dyrektywę 2002/47/WE w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych w odniesieniu do systemów powiązanych z dostępnością kredytowych (Dz. Urz. UE L 146 z 10.06.2009).

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanej regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743 oraz z 2011 r. Nr 199, poz. 1175 i Nr 234, poz. 1391) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) system płatności – podlegające prawu polskiemu prawne powiązania pomiędzy co najmniej trzema instytucjami, w tym co najmniej jedną z instytucji, o których mowa w pkt 5 lit. a – d lub lit. h, z wyłączeniem uczestnika pośredniego, w ramach których obowiązują wspólne dla tych uczestników zasady przeprowadzania rozliczeń lub realizacji ich zleceń rozrachunku, o których mowa w pkt 12 lit. a, z zastrzeżeniem art. 2a;

2) system rozrachunku papierów wartościowych – podlegające prawu polskiemu prawne powiązania pomiędzy co najmniej trzema instytucjami, w tym co najmniej jedną z instytucji,

o których mowa w pkt 5 lit. a – d lub lit. h, z wyłączeniem uczestnika pośredniego, w ramach których obowiązują wspólne dla tych uczestników zasady przeprowadzania rozliczeń lub realizacji ich zleceń rozrachunku, o których mowa w pkt 12 lit. b, z zastrzeżeniem art. 2a;”

b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) system interoperacyjny – system płatności lub system rozrachunku papierów wartościowych, którego podmiot prowadzący system zawarł porozumienie w sprawie międzysystemowej realizacji zleceń rozrachunku z co najmniej jednym podmiotem prowadzącym system podlegający prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego;”

c) w pkt 5:

– lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) firma inwestycyjna w rozumieniu art. 3 pkt 33 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 131, poz. 763 i Nr 234, poz. 1391);”

– uchyla się lit. e i f,

– lit. k otrzymuje brzmienie:

„k) inny niż wymieniony w lit. a – j uczestnik systemu rozrachunku papierów wartościowych, ponoszący odpowiedzialność za wykonanie zobowiązań wynikających z rozliczeń lub realizacji zleceń rozrachunku w tym systemie, pod warunkiem że co najmniej trzema uczestnikami tego systemu są podmioty, o których mowa w lit. a – c;”

d) pkt 9 i 10 otrzymują brzmienie:

„9) uczestnik – instytucja, partner centralny, agent rozrachunkowy, izba rozliczeniowa lub podmiot prowadzący system;

10) uczestnik pośredni – instytucja, partner centralny, agent rozrachunkowy, izba rozliczeniowa lub podmiot prowadzący system, związany z uczestnikiem umową umożliwiającą przekazywanie jego zleceń rozrachunku do systemu, pod warunkiem że uczestnik pośredni jest znany podmiotowi prowadzącemu system;”;

e) pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) zagraniczne postępowanie upadłościowe – prowadzone na podstawie prawa państwa innego niż Rzeczpospolita Polska postępowanie sądowe lub administracyjne, w tym także postępowanie zabezpieczające, w ramach którego mienie uczestnika systemu lub podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będącego uczestnikiem systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych podlegających prawu innego państwa członkowskiego, poddane jest kontroli lub zarządowi sądu lub innego organu, jeżeli skutkiem tego postępowania jest zawieszenie realizacji zleceń rozrachunku lub nałożenie na nie ograniczeń;”;

2) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:

„Art. 1a. Przynajmniej jedna z instytucji, których powiązania prawne tworzą system, powinna posiadać siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

3) po art. 2a dodaje się art. 2b w brzmieniu:

„Art. 2b. Porozumienie między podmiotami prowadzącymi systemy interoperacyjne nie stanowi systemu.”;

4) w art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Przepisy ustawy oraz przepisy art. 66, 67, 80 i art. 135 – 137 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, z późn. zm.²⁾), dotyczące skutków ogłoszenia upadłości podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będącego uczestnikiem systemu, stosuje się odpowiednio:
- 1) w razie wydania orzeczenia albo decyzji o likwidacji, zawieszeniu lub ograniczeniu prowadzenia działalności uczestnika, a także w razie podjęcia innych środków prawnych względem uczestnika, skutkujących zawieszeniem lub ograniczeniem realizacji zleceń rozrachunku w systemie dotyczącym tego uczestnika;
 - 2) do orzeczeń, postanowień lub decyzji wydanych wobec tego uczestnika przez zagraniczny sąd lub inny organ w ramach zagranicznych postępowań upadłościowych.”;
- 5) w art. 6 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:
- „2. Podmiot prowadzący system interoperacyjny koordynuje moment wprowadzenia zlecenia rozrachunku do systemu oraz moment, od którego zlecenie rozrachunku nie może zostać odwołane, z zasadami funkcjonowania systemów, z którymi prowadzony przez niego system współpracuje, w tym także systemów podlegających prawu innego państwa członkowskiego.
3. Jeżeli zasady funkcjonowania wszystkich współpracujących ze sobą systemów interoperacyjnych nie stanowią inaczej, na zasady funkcjonowania systemu interoperacyjnego określające moment wprowadzenia zlecenia rozrachunku do systemu oraz moment, od którego zlecenie rozrachunku nie może zostać odwołane, nie mają wpływu zasady funkcjonowania systemów,

z którymi dany system współpracuje, w tym także systemów podlegających prawu innego państwa członkowskiego.”;

6) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. Jeżeli w wyniku rozliczenia zleceń rozrachunku w jednym systemie przeprowadzany jest rozrachunek w drugim systemie, skutki, o których mowa w art. 136 i 137 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze, wynikające z wprowadzenia zlecenia rozrachunku do pierwszego systemu, mają zastosowanie odpowiednio do wynikających z tego rozliczenia zleceń rozrachunku realizowanych w drugim systemie.”;

7) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. 1. W zakresie uregulowanym w ustawie oraz w art. 66, 67, 80 i art. 135 – 137 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze, skutki ogłoszenia upadłości uczestnika systemu powstają z chwilą otrzymania przez NBP powiadomienia o ogłoszeniu upadłości, wydaniu orzeczenia albo decyzji o likwidacji, zawieszeniu lub ograniczeniu prowadzenia działalności uczestnika, lub informacji o podjęciu innych środków prawnych względem uczestnika skutkujących zawieszeniem lub ograniczeniem realizacji zleceń rozrachunku w systemie dotyczącym tego uczestnika.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku ogłoszenia upadłości niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny.”;

8) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:

„Art. 15a. Przepisy art. 66, 67, 80 i art. 135 – 137 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze stosuje

się odpowiednio do niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny.”;

9) w art. 18 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. W przypadku powzięcia przez Prezesa NBP uzasadnionego podejrzenia, że podmiot prowadzi system bez wymaganej zgody, podmiot ten jest obowiązany, na żądanie Prezesa NBP, do udzielenia niezbędnych informacji w zakresie objętym odpowiednio art. 17 ust. 2 lub art. 17a ust. 1, w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania żądania.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, Prezes NBP może żądać przedstawienia dokumentów, o których mowa odpowiednio w art. 17 ust. 2 lub w art. 17a ust. 1, w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania żądania.”;

10) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. Prezes NBP informuje Komisję Europejską o systemach, o których mowa w art. 15, oraz o podmiotach prowadzących te systemy.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 22 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) informację, czy dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743 oraz z 2011 r. Nr 199, poz. 1175 i Nr 234, poz. 1391) lub niebędącym

uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny w rozumieniu tej ustawy;”;

2) w art. 51 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) oznacza godzinę wydania postanowienia, jeżeli upadły jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny w rozumieniu tej ustawy.”;

3) w art. 53 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli upadły jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny w rozumieniu tej ustawy, postanowienie o ogłoszeniu upadłości doręcza się także Prezesowi Narodowego Banku Polskiego, po uprzednim powiadomieniu go o godzinie wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości.”;

4) art. 67 otrzymuje brzmienie:

„Art. 67. 1. Z zastrzeżeniem art. 12 ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, przedmiot zabezpieczenia ustanowionego w związku z uczestnictwem w systemie płatności lub systemie rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, na rzecz podmiotu prowadzącego ten system lub na rzecz uczestnika tego systemu, nie wchodzi do masy upadłości:

- 1) uczestnika tego systemu lub uczestnika współpracującego z nim systemu interoperacyjnego, który ustanowił to zabezpieczenie,
- 2) niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny współpracujący z tym systemem,
- 3) jakiegokolwiek innego podmiotu, który ustanowił to zabezpieczenie

– w razie ogłoszenia upadłości któregokolwiek z nich.

2. Z zastrzeżeniem art. 12 ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, przedmiot zabezpieczenia ustanowionego na rzecz Narodowego Banku Polskiego, banku centralnego innego państwa członkowskiego w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, lub Europejskiego Banku Centralnego, przez podmiot dokonujący operacji z tymi bankami lub przez jakikolwiek inny podmiot, nie wchodzi do masy upadłości w razie ogłoszenia upadłości któregokolwiek z nich.
3. Prawa podmiotu, na rzecz którego zostało ustanowione zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1 lub 2, do zaspokojenia się z tego zabezpieczenia nie ogranicza ogłoszenie upadłości podmiotu, który ustanowił to zabezpieczenie.”;

5) w art. 77 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do ustanowienia zabezpieczenia finansowego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.³⁾), jeżeli zawarcie umowy lub ustanowienie zabezpieczenia finansowego nastąpiło w dniu

ogłoszenia upadłości, a uprawniony z zabezpieczenia wykaże, że nie wiedział i przy zachowaniu należytej staranności nie mógł wiedzieć o wszczęciu postępowania upadłościowego. Przepisu ust. 1 nie stosuje się również do zabezpieczeń, o których mowa w art. 67.”;

6) art. 80 otrzymuje brzmienie:

„Art. 80. 1. Ogłoszenie upadłości uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, bez względu na to, czy orzeczone zostało z możliwością zawarcia układu, czy w celu likwidacji majątku, nie wstrzymuje możliwości wykorzystania:

- 1) środków pieniężnych i instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 131, poz. 763 i Nr 234, poz. 1391), zgromadzonych i zapisanych na jego rachunku rozliczeniowym, nieobciążonych prawem rzeczowym na rzecz osób trzecich,
- 2) instrumentów finansowych zapisanych na rachunku rozliczeniowym upadłego, jako przedmiot zabezpieczenia kredytu uzyskanego w ramach systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, jeżeli kredyt taki może być udostępniony w ramach istniejącej umowy o kredyt
 - w celu wykonania zobowiązań upadłego wynikających ze zleceń rozrachunku wprowadzonych do systemu najpóźniej w dniu roboczym systemu

rozpoczynającym się w dniu, w którym została ogłoszona upadłość.

2. Za dzień roboczy systemu uznaje się określony przez zasady funkcjonowania systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, cykl wykonywania zleceń, w trakcie którego dokonywane są rozliczenia lub rozrachunki oraz występują inne operacje z tym związane; dzień ten może rozpoczynać się i kończyć w następujących po sobie dniach kalendarzowych.”;

7) art.135 otrzymuje brzmienie:

„Art. 135. Przepisów umożliwiających zaskarżanie czynności prawnych lub określających bezskuteczność czynności prawnych dokonanych przez upadłego nie stosuje się do kompensowania i jego wyników, dokonanego zgodnie z art. 136 lub 137.”;

8) art. 137 otrzymuje brzmienie:

„Art. 137. Jeżeli zlecenie rozrachunku, o którym mowa w art. 136, zostało wprowadzone do systemu po ogłoszeniu upadłości i jest wykonane w dniu roboczym systemu w rozumieniu art. 80 ust. 2, rozpoczynającym się w dniu, w którym została ogłoszona upadłość, skutki prawne wynikające z jego wprowadzenia do systemu są niepodważalne i wiążące dla osób trzecich jedynie wtedy, gdy podmiot prowadzący system wykaże, że w momencie, w którym zgodnie z zasadami funkcjonowania tego systemu zlecenie to stało się nieodwołalne, nie wiedział ani nie mógł wiedzieć o ogłoszeniu upadłości.”;

9) w art. 498 w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) uprawnienie do wycofania środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych jako zabezpieczenia, w zamian za opłatę z tytułu zastąpienia lub zmiany takiego zabezpieczenia”.

Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa reguluje zasady ustanawiania i wykonywania zabezpieczeń na środkach pieniężnych, wierzytelnościach kredytowych lub instrumentach finansowych (zabezpieczenia finansowe) wierzytelności pieniężnych lub wierzytelności, w których świadczenie polega na dostarczeniu instrumentów finansowych (wierzytelności finansowe), w tym wierzytelności przyszłych, zależnych od terminu lub warunku albo okresowych, a także zasady zaspokajania się z tych zabezpieczeń.”;

2) w art. 2:

a) w ust. 1:

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wielostronne banki rozwoju, o których mowa w części 1 sekcji 4 załącznika VI dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz. Urz. UE L 177 z 30.06.2006, str. 1, z późn. zm.);”;

– pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„ 7) bank, instytucja kredytowa lub instytucja finansowa w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.⁴⁾), spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa oraz Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.⁵⁾);”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) umów ustanawiających zabezpieczenie, których stroną jest osoba fizyczna;
- 2) umów ustanawiających zabezpieczenie na wierzytelności kredytowej, której dłużnikiem jest konsument z tytułu zawartej umowy o kredyt konsumencki w rozumieniu przepisów o kredycie konsumenckim, z wyjątkiem umów o ustanowienie zabezpieczenia finansowego, w których jedną ze stron jest podmiot określony w ust. 1 pkt 1 – 4.”;

3) w art. 3 po pkt 2 dodaje się pkt 2a i 2b w brzmieniu:

„2a) wierzytelność kredytowa – wierzytelność pieniężną wynikającą z umowy, w której instytucja upoważniona do udzielania kredytów na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, prawa państw członkowskich Unii Europejskiej lub prawa państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego, udziela kredytu lub pożyczki;

2b) wykaz wierzytelności – dokument sporządzony w formie pisemnej przez ustanawiającego zabezpieczenie:

- a) zawierający informacje niezbędne do identyfikacji wierzytelności kredytowej, w szczególności określający strony, formę oraz datę i miejsce zawarcia umowy kredytu lub pożyczki, z której wierzytelność kredytowa wynika, oraz wartość wierzytelności kredytowej w chwili ustanowienia zabezpieczenia finansowego,
 - b) wskazujący wierzytelności finansowe podlegające zabezpieczeniu;”;
- 4) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:
- „Art. 4a. Prawo użycia nie przysługuje zastawnikowi wierzytelności kredytowej, z wyłączeniem prawa do pobierania należnych świadczeń wynikających z umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki, w tym prawa do pobierania pożytków.”;
- 5) w art. 5:
- a) w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
 - „1) przeniesieniu – także z zastrzeżeniem odkupu – przez ustanawiającego zabezpieczenie na przyjmującego zabezpieczenie prawa do środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych albo
 - 2) ustanowieniu przez ustanawiającego zabezpieczenie na rzecz przyjmującego zabezpieczenie zastawu na prawach do środków pieniężnych, na wierzytelnościach kredytowych lub na instrumentach finansowych (zastaw finansowy), albo”;
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Umowa może przewidywać odpowiedni przedmiot zastępczy, a w przypadku zastawu finansowego również ustanowienie prawa użycia lub zaspokojenie się zastawnika

przez przejęcie przedmiotu zastawu finansowego. Umowa może przewidywać także zastępowanie środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych innymi środkami pieniężnymi, wierzytelnościami kredytowymi lub instrumentami finansowymi.”;

6) w art. 7:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zabezpieczenie odnotowuje się, w zależności od tego, czy ustanowione jest na:

- 1) środkach pieniężnych – na rachunku środków pieniężnych będących przedmiotem zabezpieczenia;
- 2) wierzytelnościach kredytowych – w wykazie wierzytelności przedłożonym przyjmującemu zabezpieczenie;
- 3) instrumentach finansowych – na rachunku papierów wartościowych, na rachunku zbiorczym, na innym rachunku, na którym są zapisywane niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego lub w innym systemie rejestracji osób uprawnionych z instrumentów finansowych niebędących papierami wartościowymi, prowadzonym przez uprawnione podmioty.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Do ustanowienia zabezpieczenia finansowego na wierzytelności kredytowej przepisu art. 329 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.⁶⁾) nie stosuje się.”;

7) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

„Art. 7a. 1. Jeżeli zabezpieczenie finansowe ustanawiane jest na wierzytelności kredytowej, do umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego należy dołączyć:

- 1) wyrażoną uprzednio w formie pisemnej zgodę dłużnika wierzytelności kredytowej na udostępnienie przyjmującemu zabezpieczenie, w celu wykorzystania wierzytelności kredytowej jako zabezpieczenia finansowego, informacji objętych tajemnicą bankową;
- 2) informację, czy dłużnik wierzytelności kredytowej zrzekł się prawa do potrącenia z wierzytelności kredytowej wierzytelności przysługującej mu wobec ustanawiającego zabezpieczenie;
- 3) informację, czy dłużnik wierzytelności kredytowej zobowiązał się do nieskorzystania z prawa do potrącenia z wierzytelności kredytowej wierzytelności, jakie przysługują mu lub będą przysługiwać wobec przyjmującego zabezpieczenie.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1 pkt 1, może obejmować zarówno informacje dotyczące dłużnika wierzytelności kredytowej, jak i dotyczące zobowiązania, z którego wynika wierzytelność kredytowa.”;

8) w art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zaspokojenie z zabezpieczenia finansowego, polegającego na przeniesieniu na przyjmującego zabezpieczenie prawa do środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych, następuje z chwilą wystąpienia podstawy realizacji zabezpieczenia. Przyjmujący zabezpieczenie zawiadamia ustanawiającego zabezpieczenie o wygaśnięciu roszczenia o zwrot przedmiotu zabezpieczenia.”;

9) w art. 12 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. W przypadku zastawu finansowego na wierzytelności kredytowej:

1) zastawca nie jest uprawniony do żądania spełnienia świadczenia na jego rzecz,

2) wyłącznie uprawnionym do żądania spełnienia świadczenia jest zastawnik

– jeżeli ustanawiający zabezpieczenie finansowe poinformował dłużnika wierzytelności kredytowej na piśmie o ustanowieniu na tej wierzytelności zastawu finansowego oraz o skutkach określonych w pkt 1 i 2. W przypadku braku takiego poinformowania wyłącznie uprawnionym do żądania spełnienia świadczenia jest zastawca.

3. Strony umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego w formie zastawu na wierzytelności kredytowej mogą postanowić, że uprawniony do żądania spełnienia świadczenia z wierzytelności kredytowej będzie wyłącznie zastawca albo zastawca i zastawnik łącznie. Postanowienie o łącznym uprawnieniu do żądania spełnienia świadczenia przez zastawcę i zastawnika jest skuteczne wobec dłużnika wierzytelności kredytowej pod warunkiem poinformowania go na piśmie przez ustanawiającego zabezpieczenie finansowe o treści tego postanowienia.”.

Art. 4. Do zleceń rozrachunku wprowadzonych do systemu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, oraz ustawy, o której mowa w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 5. Do zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy umów spełniających cechy umów o ustanowienie zabezpieczenia finansowego na

wierzytelnościach kredytowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się przepisów ustawy, o której mowa w art. 3.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

-
- ¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/44/WE z dnia 6 maja 2009 r. zmieniającej dyrektywę 98/26/WE w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych oraz dyrektywę 2002/47/WE w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych w odniesieniu do systemów powiązanych i do wierzytelności kredytowych (Dz. Urz. UE L 146 z 10.06.2009, str. 37).
- ²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 191, poz. 1484, z 2010 r. Nr 155, poz. 1037, Nr 230, poz. 1509 i Nr 257, poz. 1724 oraz z 2011 r. Nr 85, poz. 458, Nr 106, poz. 622, Nr 138, poz. 810, Nr 142, poz. 828, Nr 199, poz. 1175, Nr 205, poz. 1210, Nr 232, poz. 1377 i Nr 234, poz. 1391.
- ³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 83, poz. 719 i Nr 183, poz. 1538, z 2009 r. Nr 42, poz. 341 oraz z 2011 r. Nr 234, poz. 1391.
- ⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245, poz. 1775, z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 192, poz. 1179, Nr 209, poz. 1315 i Nr 231, poz. 1546, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42 poz. 341, Nr 65, poz. 545, Nr 71, poz. 609, Nr 127, poz. 1045, Nr 131, poz. 1075, Nr 144, poz. 1176, Nr 165, poz. 1316, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540, z 2010 r. Nr 40, poz. 226, Nr 81, poz. 530, Nr 126, poz. 853, Nr 182, poz. 1228 i Nr 257, poz. 1724 oraz z 2011 r. Nr 72, poz. 388, Nr 126, poz. 715, Nr 131, poz. 763, Nr 134, poz. 779 i 781, Nr 165, poz. 984, Nr 199, poz. 1175, Nr 201, poz. 1181 i Nr 232, poz. 1378.
- ⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 101, poz. 1178, z 2001 r. Nr 8, poz. 64 i Nr 100, poz. 1081, z 2002 r. Nr 169, poz. 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2004 r. Nr 68, poz. 623 i Nr 146, poz. 1546, z 2006 r. Nr 183, poz. 1354, z 2009 r. Nr 127, poz. 1045 oraz z 2011 r. Nr 126, poz. 715, Nr 134, poz. 779 i Nr 199, poz. 1175.
- ⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166, z 2007 r. Nr 80, poz. 538, Nr 82, poz. 557 i Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 116, poz. 731, Nr 163, poz. 1012, Nr 220, poz. 1425 i 1431 i Nr 228, poz. 1506, z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 79, poz. 662 i Nr 131, poz. 1075, z 2010 r. Nr 40, poz. 222 i Nr 155, poz. 1037 oraz z 2011 r. Nr 80, poz. 432, Nr 85, poz. 458 i Nr 230, poz. 1370.

11_14zb

UZASADNIENIE

I. WPROWADZENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, zwany dalej „projektem ustawy”, ma na celu implementację do polskiego systemu prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/44/WE z dnia 6 maja 2009 r. zmieniającej dyrektywę 98/26/WE w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych oraz dyrektywę 2002/47/WE w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych w odniesieniu do systemów powiązanych i do wierzytelności kredytowych (Dz. Urz. UE L 146 z 10.06.2009), zwanej dalej „dyrektywą”.

Wdrożenie dyrektywy 2009/44/WE w celu transpozycji do prawa polskiego wymaga zmiany:

- 1) ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743), zwanej dalej „ustawą o ostateczności rozrachunku”,
- 2) ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, z późn. zm.), w zakresie niezbędnym do pełnej realizacji postanowień dyrektywy,
- 3) ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.).

II. UZASADNIENIE SZCZEGÓŁOWE

1. Zmiana ustawy o ostateczności rozrachunku

Na tle definicji „systemu” zawartej w zmienionej dyrektywie 98/26/WE pojawiały się wątpliwości interpretacyjne, czy ochroną przed ryzykiem systemowym są objęte systemy rozliczeniowe prowadzone przez partnerów centralnych lub izby rozliczeniowe. Z uwagi na powyższe, w definicji „systemu” do zakresu czynności wykonywanych w ramach systemu, a obejmujących dotychczas realizację zleceń transferu, dodano także realizację rozliczeń.

W celu wdrożenia ww. zmian w projekcie ustawy rozszerzono zakres definicji systemu płatności oraz definicji systemu rozrachunku papierów wartościowych o formalne porozumienia dotyczące rozliczeń, w porównaniu do dotychczasowego brzmienia tych definicji obejmującego jedynie porozumienia służące realizacji zleceń rozrachunku.

Z uwagi na rosnącą liczbę powiązań między systemami, w ślad za postanowieniami dyrektywy w projekcie ustawy wprowadzono termin „system interoperacyjny”, oznaczający system, którego podmiot prowadzący nawiązał współpracę dotyczącą ustanowienia wspólnych rozwiązań technicznych w celu wzajemnej realizacji zleceń. Do kręgu podmiotów, z którymi możliwe jest zawarcie takiego porozumienia, dzięki któremu system uzyskiwałby przymiot interoperacyjności, zostały w projekcie ustawy zaliczone podmioty prowadzące systemy, które podlegają prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego w rozumieniu zmienianej ustawy.

Nawiązanie takiej współpracy jest możliwe, o ile podmioty prowadzące systemy wzajemnie skoordynują moment wprowadzenia zlecenia do systemu oraz moment, od którego zlecenie rozrachunku nie może zostać odwołane, co zostało zastrzeżone w art. 1 pkt 5 projektu ustawy, w zmienianym art. 6 ustawy o ostateczności rozrachunku. W artykule tym zagwarantowano także niezależność pod względem prawnym systemów interoperacyjnych przez zastrzeżenie, że zasady funkcjonowania systemów, z którymi dany system współdziała, nie mają wpływu na określony w zasadach funkcjonowania systemu moment wprowadzenia zlecenia do systemu oraz moment, od którego zlecenie rozrachunku nie może zostać odwołane. W ten sposób systemy płatności lub rozrachunku papierów wartościowych mogą jednocześnie stać się systemami interoperacyjnymi (współpracującymi). Systemy interoperacyjne nie będą stanowiły nowej kategorii systemów obok systemów płatności lub systemów rozrachunku papierów wartościowych, lecz będą oznaczały systemy posiadające cechę interoperacyjności – technicznej zdolności do wzajemnej realizacji zleceń rozrachunku. Wprowadzenie w załączonym projekcie ustawy takiego wyróżnika dla już istniejących systemów nie oznacza więc konieczności dokonywania licznych zmian w ustawie – Prawo upadłościowe i naprawcze, ponieważ systemy interoperacyjne (współpracujące) są w istocie systemami w rozumieniu ustawy o ostateczności rozrachunku, które posiadają jedynie dodatkowy przymiot interoperacyjności i z tego względu w dalszym ciągu podlegają przepisom ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze w jej dotychczasowym brzmieniu. Ponadto w art. 1 pkt 3 projektu ustawy, w dodawanym w ustawie o ostateczności rozrachunku art. 2b, zastrzeżono,

że systemy nie mogą być tworzone w wyniku porozumień zawieranych między podmiotami prowadzącymi systemy interoperacyjne.

W art. 1 pkt 1 lit. c projektu ustawy dokonano zmiany w definicji instytucji, które mogą być uczestnikami systemów płatności lub systemów rozrachunku papierów wartościowych przez objęcie terminem „firma inwestycyjna” katalogu podmiotów, o którym mowa w dotychczasowym art. 1 pkt 5 lit. d – f ustawy o ostateczności rozrachunku, dzięki czemu pod tym terminem będą ujęte wszystkie podmioty prowadzące działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zmiana ta ma charakter redakcyjny i nie powoduje zmiany zakresu katalogu podmiotów mogących być uczestnikami systemów, bowiem bank prowadzący działalność maklerską może być uczestnikiem systemu na podstawie art. 1 pkt 5 lit. c ustawy o ostateczności rozrachunku. Ponadto zmieniono dotychczasowe brzmienie art. 1 pkt 5 lit. k ustawy o ostateczności rozrachunku, w związku z rozszerzeniem definicji systemu o element rozliczeń.

Współpracujące między sobą systemy nie były dotychczas objęte ochroną przewidzianą w ustawie o ostateczności rozrachunku, ponieważ systemy są pozbawione osobowości prawnej i m.in. z tego względu nie mogą występować w roli uczestnika w innym systemie. Z uwagi na potrzebę zapewnienia współdziałania między systemami, w dyrektywie postanowiono, że podmioty prowadzące systemy mogą występować w innych systemach w roli uczestnika, ponieważ posiadają osobowość prawną, w przeciwieństwie do systemów, które prowadzą. W art. 1 pkt 1 lit. d projektu ustawy rozszerzono więc zakres definicji „uczestnika” o „podmiot prowadzący system”. Ponadto dokonano rozszerzenia zakresu podmiotowego definicji pojęcia „uczestnik pośredni” i, w ślad za postanowieniami dyrektywy, w definicji tej dodano warunek, aby uczestnik pośredni był znany podmiotowi prowadzącemu system.

W art. 1 pkt 1 lit. e projektu ustawy dokonano rozszerzenia definicji pojęcia „zagraniczne postępowanie upadłościowe”, tak aby objąć zakresem tej definicji także przypadki wszczęcia postępowania upadłościowego wobec uczestnika systemu lub mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podmiotu będącego uczestnikiem systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, podlegających prawu innego państwa członkowskiego, o postępowanie prowadzone na podstawie prawa innego państwa trzeciego. Ponadto w art. 1 pkt 4 projektu ustawy dokonano odpowiedniego rozszerzenia hipotezy przepisu dotyczącego odpowiedniego stosowania przepisów ustawy dotyczących skutków ogłoszenia upadłości względem krajowego uczestnika krajowego systemu w przypadku

wszczęcia wobec takiego uczestnika zagranicznego postępowania upadłościowego (art. 4 ust. 1 ustawy o ostateczności rozrachunku).

Proponowany nowy przepis art. 1a ustawy o ostateczności rozrachunku (art. 1 pkt 2 projektu ustawy) stanowi powtórzenie art. 2 lit. a tiret trzecie dyrektywy 98/26/WE, który stanowi, iż „(...) uczestnicy mogą wybrać prawo tylko takiego Państwa Członkowskiego, w którym co najmniej jeden z nich ma siedzibę główną”. Oznacza to, że spośród trzech instytucji tworzących system (zgodnie z ustawą o ostateczności rozrachunku – art. 1 pkt 1 i 2) przynajmniej jedna powinna mieć siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej.

W art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4 ust. 1 ustawy o ostateczności rozrachunku) rozszerzono zakres odpowiedniego stosowania przepisów ustawy o ostateczności rozrachunku dotyczących skutków upadłości również do sytuacji, w których wobec uczestnika krajowego systemu zostałyby wydane orzeczenie, postanowienie lub decyzja przez zagraniczny sąd lub inny organ w ramach zagranicznych postępowań upadłościowych. Takie rozszerzenie zostało podyktowane potrzebą osiągnięcia celów dyrektywy 98/26/WE również w odniesieniu do takich uczestników. Należy bowiem zaznaczyć, że w przypadku uczestników, względem których zostało wszczęte zagraniczne postępowanie upadłościowe, brak było pewności co do nieodwołalności kompensacji i co do możliwości wymuszenia wykonania przez takich uczestników ich obowiązków w systemie, analogicznie do obowiązków uczestnika, wobec którego wszczęto postępowanie upadłościowe w Polsce. Zmiana art. 4 ust. 1 ustawy o ostateczności rozrachunku ma na celu wykluczenie tych wątpliwości.

W art. 1 pkt 6 projektu ustawy proponuje się dodanie w ustawie o ostateczności rozrachunku art. 6a, w celu zapewnienia pełnej implementacji art. 3 ust. 1 dyrektywy 98/26/WE wraz ze zmianami wprowadzonymi do tego przepisu przez dyrektywę 2009/44/WE. W akapicie pierwszym art. 3 ust. 1 dyrektywy 98/26/WE w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 6 dyrektywy 2009/44/WE stanowi się, iż w razie wprowadzenia do systemu zlecenia transferu pochodzącego od uczestnika przed ogłoszeniem jego upadłości, skutki prawne takiego wprowadzenia, jak również kompensowania tego zlecenia, są niepodważalne i wiążące dla osób trzecich. Regulacja ta znajduje swoje odzwierciedlenie w art. 136 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze. Natomiast art. 3 ust. 1 akapit drugi ww. dyrektywy, który stanowi, że podobne skutki prawne wywołuje wprowadzenie do systemu zlecenia transferu już po ogłoszeniu upadłości uczestnika, ale jeszcze przed powzięciem wiadomości o upadłości przez operatora systemu, jest implementowany w art. 137 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze. Z powyższych unormowań dyrektywy wynika, że celem prawodawcy unijnego

było objęcie ochroną zleceń od momentu ich wprowadzenia do systemu, tj. zapewnienia, żeby od momentu ich wprowadzenia do systemu były one skuteczne i wiążące wobec osób trzecich. Obecne przepisy polskiego prawa nie pozwalają na pełną realizację tego celu. Dotyczy to sytuacji, w której zlecenia wprowadzone do danego systemu podlegają w nim bądź jedynie rozliczeniu (czyli ustaleniu wzajemnych zobowiązań i należności i ich ewentualnej kompensacji), jak jest w przypadku systemów płatności prowadzonych przez Krajową Izbę Rozliczeniową S.A., bądź – poza rozliczeniem – również rozrachunkowi w zakresie papierów wartościowych, zaś rozrachunek pieniężny, czyli przesunięcie środków pieniężnych będące wynikiem wcześniejszego rozliczenia transakcji, dokonywany jest już w odrębnym systemie płatności. Ta druga sytuacja zachodzi w szczególności w przypadku systemu rozrachunku papierów wartościowych prowadzonego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW). Zlecenia dotyczące przeniesienia papierów wartościowych wprowadzane do systemu rozrachunku papierów wartościowych mogą powodować przeprowadzenie w ramach tego systemu rozliczenia zobowiązań i należności pieniężnych wynikających z tych zleceń. Ponieważ jednak rozrachunek tak rozliczonych należności i zobowiązań następuje, w celu spełnienia zasady DvP (delivery versus payment), w odrębnym systemie płatności – w przypadku KDPW w systemach płatności prowadzonych przez Narodowy Bank Polski („NBP”), zaś między momentem wprowadzenia zlecenia do systemu rozrachunku papierów wartościowych a momentem wprowadzenia zlecenia do systemu płatności upływa pewien okres czasu, zatem żeby zrealizować cel w postaci wywarcia wiążących skutków wprowadzenia i kompensowania zlecenia od momentu wskazanego przez dyrektywę (czyli momentu wprowadzenia zlecenia do pierwszego z systemów), należy rozciągnąć skutki wprowadzenia zlecenia do pierwszego z systemów również na zlecenia rozrachunku dokonywane w drugim systemie. Zatem skutki wprowadzenia i rozliczenia zleceń do systemu rozrachunku papierów wartościowych powinny rozciągać się również na system płatności, w którym jest dokonywany rozrachunek wzajemnych zobowiązań i należności rozliczonych w pierwszym z tych systemów.

W art. 1 pkt 9 projektu ustawy dodano przepis, który będzie sankcjonował uprawnienie do występowania przez Prezesa NBP o wskazane informacje i dokumenty, które to uprawnienie NBP wykorzystuje w dotychczasowej praktyce. W wyniku tej zmiany Prezes NBP będzie miał możliwość występowania do podmiotów, co do których podejrzewa, że prowadzą system, z żądaniem przedstawienia określonych informacji oraz dokumentów, w wyniku czego zostanie wyeliminowana możliwość odmowy ich przedstawienia, co przyczyni się do ustalenia, czy dany podmiot prowadzi system płatności czy też nie.

Art. 1 pkt 10 projektu ustawy stanowi implementację art. 1 pkt 11 dyrektywy 2009/44/WE i nakłada na Prezesa NBP nowy obowiązek polegający na informowaniu Komisji Europejskiej o podmiotach prowadzących systemy objęte zakresem dyrektywy, obok istniejącego już obowiązku informowania o takich systemach.

2. Zmiana ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze

Zmiany przewidziane w art. 22 ust. 1 pkt 4, art. 51 ust. 1 pkt 7 i art. 53 ust. 3 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze polegają na rozszerzeniu zakresu podmiotowego tych przepisów również o podmiot prowadzący system interoperacyjny niebędący uczestnikiem tego systemu. Zmiany te wynikają z wprowadzenia w dyrektywie definicji systemu interoperacyjnego i wiążącą się z tym potrzebą uregulowania sytuacji podmiotu prowadzącego system interoperacyjny niebędącego jednocześnie uczestnikiem tego systemu, stosownie do zmian, jakie zostały wprowadzone tą dyrektywą do przepisów art. 3 – 9 dyrektywy 98/26/WE. Przepisy te odnoszą skutki w nich opisane do momentu wprowadzenia zleceń do systemu, ich kompensacji w systemie bądź do momentu nieodwołalności zlecenia w systemie. Dla ustalenia tych momentów w prawie polskim, również w odniesieniu do podmiotu prowadzącego system interoperacyjny niebędący jego uczestnikiem, niezbędne jest ich wskazanie na podstawie proponowanych przepisów art. 22 ust. 1 pkt 4 i art. 51 ust. 1 pkt 7 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze. Należy również dokonać w tym zakresie odpowiedniego uzupełnienia odnoszącego się do momentu doręczenia postanowienia o ogłoszeniu upadłości Prezesowi NBP, o którym mowa w art. 53 ust. 3 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze. Dodatkowo, przez stosowną zmianę w art. 22 ust. 1 pkt 4 oraz art. 53 ust. 3 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, poszerzono obowiązek informacyjny wobec uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych podlegających prawu innego państwa członkowskiego. Pozwoli to na niezwłoczne poinformowanie odpowiednich władz tego państwa o ogłoszeniu upadłości wobec takiego podmiotu.

W art. 2 pkt 4 projektu ustawy proponuje się dokonanie zmiany art. 67 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, w wyniku których nastąpi transpozycja regulacji zawartych w zmienionym przez dyrektywę 2009/44/WE art. 9 ust. 1 dyrektywy 98/26/WE. W wyniku tej zmiany dodano, iż zabezpieczenie ustanowione w związku z systemem (w tym w związku z systemem interoperacyjnym) nie wchodzi do masy upadłości w razie ogłoszenia upadłości uczestnika systemu (w tym interoperacyjnego), operatora systemu interoperacyjnego

niebędącego jednocześnie uczestnikiem prowadzonego przez siebie systemu, a także jakiegokolwiek osoby trzeciej, która takie zabezpieczenie ustanowiła. Ponadto dokonano zmian redakcyjnych mających na celu poprawę czytelności przepisu.

W art. 2 pkt 5 projektu ustawy proponuje się dokonanie zmiany art. 77 ust. 4 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, polegającej na rozszerzeniu katalogu wyłączeń od zasady przewidzianej w art. 77 ust. 1, stanowiącej, iż nieważne są czynności prawne upadłego dotyczące mienia wchodzącego do masy upadłości, wobec którego upadły utracił prawo zarządu. Katalog przedmiotów, które nie wchodzi do masy upadłości, rozszerzono o zabezpieczenia ustanowione przez upadłego będącego uczestnikiem systemu na rzecz innego uczestnika systemu w związku z jego uczestniczeniem w systemie lub na rzecz Narodowego Banku Polskiego, banku centralnego innego państwa lub Europejskiego Banku Centralnego, z którymi ten upadły dokonywał operacji.

W dyrektywie zakres podmiotowy regulacji dotyczących skutków ogłoszenia upadłości rozszerzono o podmiot prowadzący system interoperacyjny, który nie jest uczestnikiem. W art. 1 pkt 7 projektu ustawy dotyczącym zmiany art. 7 ustawy o ostateczności rozrachunku, który reguluje moment powstania skutków ogłoszenia upadłości, dodano odesłanie umożliwiające stosowanie wprost odpowiednich przepisów ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, a także przewidziano możliwość odpowiedniego zastosowania przepisów ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze do niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny. Ponadto zakres podmiotowy tego przepisu w jego obecnym brzmieniu obejmuje uczestnika krajowego, czyli uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, który ma siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast w zaproponowanym w projekcie ustawy nowym brzmieniu tego przepisu zastąpiono termin „uczestnik krajowy” terminem „uczestnik systemu”. W wyniku tej zmiany nastąpi rozciągnięcie ww. regulacji dotyczącej momentu powstania skutków ogłoszenia upadłości także na niemających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uczestników systemów płatności, które podlegają prawu polskiemu. W art. 1 pkt 8 projektu ustawy wprowadzono także przepis (art. 15a ustawy o ostateczności rozrachunku) umożliwiający odpowiednie stosowanie przepisów art. 66, 67, 80 oraz art. 135 – 137 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze do niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny.

W obecnym stanie prawnym art. 80 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze reguluje wpływ ogłoszenia upadłości uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów

wartościowych na możliwość wykorzystania środków pieniężnych i papierów wartościowych dostępnych na rachunku rozliczeniowym oraz papierów wartościowych zapisanych na rachunku rozliczeniowym stanowiących zabezpieczenie kredytu uzyskanego w ramach systemu, o ile kredyt taki może być udostępniony w ramach istniejącej umowy do wykonania jego zobowiązań wynikających ze zleceń rozrachunku, wprowadzonych do systemu najpóźniej w dniu ogłoszenia upadłości. Art. 137 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze obejmuje ochroną jedynie zlecenia, które zostały wprowadzone do systemu oraz zostały wykonane w dniu ogłoszenia upadłości, a agent rozrachunkowy, partner centralny lub izba rozliczeniowa wykażą, iż po terminie rozrachunku nie wiedzieli ani nie mogli wiedzieć o ogłoszeniu upadłości. W dotychczasowym stanie prawnym określenie dnia, z którym są związane określone skutki w postępowaniu upadłościowym, a tym samym dla masy upadłości, jest ograniczone do dnia ogłoszenia upadłości.

W art. 2 pkt 6 projektu ustawy, w ślad za regulacją zawartą w dyrektywie, wprowadza się termin „dzień roboczy systemu” (art. 80 ust. 2 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze), który oznacza okres obejmujący cały cykl pracy systemu, w trakcie którego są wykonywane rozliczenia lub rozrachunki. Ramy czasowe dnia roboczego systemu, w trakcie których dochodzi do realizacji zleceń, mogą wykraczać poza ramy dnia kalendarzowego, w związku z czym dzień roboczy systemu może się zaczynać i kończyć w następujących po sobie dniach kalendarzowych, o ile podmiot prowadzący system określi tak cykl wykonywania zleceń w zasadach funkcjonowania systemu. W wyniku przyjęcia rozwiązania, w ramach którego dzień roboczy systemu będzie rozpoczynał się w dniu ogłoszenia upadłości i może zakończyć się w następującym po nim dniu kalendarzowym, nastąpi wyeliminowanie potencjalnych niejednoznaczności interpretacyjnych związanych z terminem „dzień” (w którym jest ogłoszona upadłość), zawartym obecnie w art. 80 oraz art. 137 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze. Spowoduje to usunięcie ryzyka związanego z niejednoznacznym statusem zleceń wprowadzonych do systemu w dniu ogłoszenia upadłości zleceniodawcy, a „nieprzetworzonych” przez system do końca tego dnia kalendarzowego, oraz umożliwi wykorzystanie środków majątkowych upadłego, o których mowa w art. 80 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, w celu wykonania jego zobowiązań wynikających ze zleceń rozrachunku wprowadzonych do systemu najpóźniej w dniu roboczym systemu rozpoczynającym się w dniu ogłoszenia upadłości. Wprowadzenie tego terminu nie nałoży na podmioty prowadzące systemy nowych obowiązków, ponieważ zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy o ostateczności rozrachunku podmiot zamierzający prowadzić system wśród zasad jego funkcjonowania musi określić m.in. moment wprowadzenia zlecenia do systemu oraz

zasady przekazywania, wprowadzania i wykonywania zleceń rozrachunku, przez co faktycznie określa ramy czasowe funkcjonowania systemu.

Ponadto w art. 2 pkt 6 projektu ustawy proponuje się także dokonanie zmian w art. 80 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, polegających na rozszerzeniu katalogu przedmiotów, które mogą zostać wykorzystane w celu wykonania zobowiązań upadłego uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych. Katalog tych przedmiotów rozszerzono z papierów wartościowych na całość instrumentów finansowych znajdujących się na rachunku rozliczeniowym upadłego. Dodatkowo w art. 137 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze proponuje się dokonanie odpowiednich zmian przewidzianych w dyrektywie (art. 1 pkt 6 lit. a), polegających na określeniu momentu, od którego zlecenie rozrachunku podmiotu, którego upadłość została ogłoszona, korzysta z ochrony prawnej, czyli od momentu, w którym zlecenia stały się nieodwołalne zgodnie z zasadami działania tego systemu.

Zmianie powinno także ulec brzmienie art. 135 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (art. 2 pkt 7 projektu ustawy), z uwagi na konieczność dokonania transpozycji art. 3 ust. 2 dyrektywy 98/26/WE, w wyniku której zagwarantowano skuteczność i niepodważalność umów zawartych w ramach systemów płatności i rozrachunku papierów wartościowych. Przepis ten w nowym brzmieniu ma na celu wyłączenie tych regulacji, które umożliwiałyby podważenie ważności i skuteczności prawnej umów zawartych w ramach systemów przed ogłoszeniem upadłości i zapewnienie ochrony prawnej tym umowom, chociaż wprowadzenie zlecenia do systemu i wynik kompensowania nastąpiły już po ogłoszeniu upadłości uczestnika systemu. Zmienia on ogólną zasadę postępowania upadłościowego, zgodnie z którą z chwilą ogłoszenia upadłości cały majątek upadłego staje się masą upadłości, która służy zaspokojeniu wierzycieli (art. 61 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze).

3. Zmiana ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych

Podstawową zmianą zaproponowaną w projekcie ustawy związaną z koniecznością implementacji dyrektywy jest wprowadzenie wierzytelności kredytowej jako kategorii aktywów, stanowiących przedmiot zabezpieczenia wierzytelności (wierzytelności finansowej). Ustawa o niektórych zabezpieczeniach finansowych ze względu na swój szczególnie charakter określa odmienne od obowiązującego porządku prawnego zasady ustanawiania i wykonywania zabezpieczeń finansowych, a także zasady zaspokajania się z tych zabezpieczeń. Zasady te dotyczą podmiotów ściśle określonych w ustawie o niektórych

zabezpieczeniach finansowych. Uwzględnienie – obok środków pieniężnych i instrumentów finansowych – wierzytelności kredytowych jako przedmiotu zabezpieczenia wymaga odpowiedniego dostosowania przepisów ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych, w kontekście specyfiki tego rodzaju wierzytelności.

Zmiany w art. 1, 5 i art. 8 ust. 1 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych oraz art. 498 ust. 4 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze polegają na włączeniu wierzytelności kredytowych do listy aktywów, na których można ustanowić zabezpieczenie finansowe, oraz uwzględnienia ich w dotychczasowych przepisach. Umowa o ustanowienie zabezpieczenia finansowego na wierzytelnościach kredytowych może polegać zarówno na przeniesieniu, jak i ustanowieniu zastawu finansowego.

Zmiana art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych wynika z konieczności uwzględnienia dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz. Urz. UE L 177 z 30.06.2006) jako aktualnie regulującej instytucje wielostronnych banków rozwoju.

Przewidziana w projekcie ustawy zmiana art. 3 pkt 2a ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych wprowadza definicję wierzytelności kredytowej. Kluczowe jest jej ujęcie podmiotowe, jak i przedmiotowe. Biorąc pod uwagę pierwszy aspekt, należy zauważyć, iż ze względu na swój transgraniczny charakter ustawa musi uwzględniać poza podmiotami działającymi na gruncie prawa polskiego, które są upoważnione do udzielania kredytów, wszelkie podmioty posiadające takie uprawnienie na gruncie któregośkolwiek państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Wobec tego na gruncie prawa polskiego zostało zastosowane odesłanie do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 92, poz. 665, z późn. zm.) oraz do ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.), co pozwoli zaliczyć do grona podmiotów legitymowanych do udzielania kredytów banki (zarówno krajowe, jak i zagraniczne), instytucje kredytowe, oddziały instytucji kredytowych, oddziały banków zagranicznych oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe. Na poziomie europejskim ustawodawca zastosował ogólne odesłanie do ustawodawstw tych państw. Podmioty te są upoważnione do udzielania kredytów lub pożyczek na gruncie aktów prawnych utworzonych w wyniku implementacji dyrektywy 2006/48/WE.

W aspekcie przedmiotowym definicja uznaje wierzytelność kredytową, gdy jest wierzytelnością mającą swoje źródło w umowie kredytu lub umowie pożyczki. Przez umowę kredytu, zgodnie z art. 69 ustawy – Prawo bankowe, należy rozumieć umowę, w której bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy, na czas oznaczony w umowie, kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Natomiast zgodnie z art. 720 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.) przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Mimo literalnego brzmienia definicji wierzytelność nie musi mieć swojego źródła w umowie kredytu. Pozwoli to instytucjom, przy uwzględnieniu umowy pożyczki jako źródła wierzytelności kredytowej, na szersze wykorzystanie aktywów jako zabezpieczenia przy transakcjach między profesjonalnymi podmiotami. Dodatkowo trzeba zauważyć, iż wierzytelność kredytową stanowią wszelkie wierzytelności pochodzące z kredytu lub pożyczki. To sprawia, że przedmiotem zabezpieczenia są objęte wszelkie należne od dłużnika wierzytelności kredytowej świadczenia, które do dnia ustanowienia zabezpieczenia nie zostały wykonane.

Takie skonstruowanie definicji wierzytelności kredytowej jest w pełni zgodne z intencją dyrektywy.

Uwzględniając postulat dyrektywy dotyczący minimalizacji wymogów formalnych przy ustanowieniu zabezpieczenia na wierzytelności kredytowej, ważność i skuteczność takiej umowy jest uzależniona jedynie od dokumentu będącego „wykazem wierzytelności”. Dokument ten jest tworzony przez ustanawiającego zabezpieczenie; powinien uwzględniać pewne niezbędne elementy identyfikujące daną wierzytelność kredytową, w tym strony, formę oraz datę i miejsca zawarcia umowy, z której ona wynika, jak również wartość tej wierzytelności w chwili ustanowienia zabezpieczenia finansowego, oraz wskazywać wierzytelności finansowe, które zabezpiecza. Według dyrektywy jest to jedyny wymóg formalny do ustanowienia zabezpieczenia pod względem jego skuteczności i ważności. Projekt ustawy, na podstawie upoważnienia wynikającego z dyrektywy, przewiduje uznanie

tego dokumentu jako wystarczającego dowodu ustanowienia zabezpieczenia względem osób trzecich. Trzeba zaznaczyć, iż brak jest odpowiedniej instytucji prowadzącej rejestr wspólny dla szerokiego grona instytucji spośród wszelkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Ustanowienie odrębnej instytucji w tym celu prowadziłyby do sprzeczności z celem dyrektywy, jakim jest odformalizowanie i ułatwienie procesu ustanowienia zabezpieczenia finansowego.

Definicja „wykazu wierzytelności” została określona w art. 3 w dodawanym pkt 2b ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych, a także uwzględnia aspekt formalny ustanowienia zabezpieczenia finansowego, określonego w art. 7 ust. 2 tej ustawy. Mimo zminimalizowania wymogów formalnych, jakie są konieczne do ustanowienia zabezpieczenia finansowego, uwzględniając uzasadniony interes ochrony dłużnika z wierzytelności kredytowej, na mocy art. 12 ust. 2 i 3 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych, istnieje obowiązek poinformowania dłużnika w formie pisemnej o postanowieniach umowy, na podstawie których zmienia się sposób wykonywania przez niego świadczenia.

Wierzytelności kredytowe w znaczący sposób różnią się od dwóch przewidzianych obecnie przez ustawę przedmiotów, które mogą stanowić zabezpieczenie finansowe – środków pieniężnych oraz instrumentów finansowych. Między innymi nie są wymienne, co przejawia się w braku możliwości zwrócenia równoważnego przedmiotu zabezpieczenia, przy potencjalnym skorzystaniu z prawa użycia przez przyjmującego zabezpieczenie. Wobec czego w stosunku do tego rodzaju zabezpieczenia w przeważającym stopniu została ograniczona możliwość skorzystania z prawa użycia przez przyjmującego zabezpieczenie z jednoczesnym zobowiązaniem do zastąpienia przedmiotu zabezpieczenia. Nie należało jednak ograniczać możliwości przyjmującego zabezpieczenie do odbioru świadczeń od dłużnika wierzytelności kredytowej, w tym uprawnienia do pobierania pożytków prawa, którymi zgodnie z art. 54 Kodeksu cywilnego są dochody, które prawo to zgodnie ze swoim społeczno-gospodarczym przeznaczeniem przynosi.

W stosunku do wierzytelności kredytowych, w których dłużnikiem jest konsument, w rozumieniu przepisów o kredycie konsumenckim, a także mikroprzedsiębiorca lub mały przedsiębiorca, w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1047, z późn. zm.), dyrektywa przewiduje możliwość wyłączenia ich spod stosowania ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych, poza przypadkami, gdy ustanawiającym jest ściśle określony podmiot. W myśl tego przyzwolenia w projekcie ustawy zdecydowano się na częściowe ograniczenie w tym

zakresie – wobec wierzytelności kredytowych, których dłużnikiem jest konsument (zmiana art. 2 ust. 3 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych). Sytuacja ta może zostać zmieniona w przyszłości, zwłaszcza kiedy praktyka pokaże, czy tę kategorię podmiotów należy obejmować szczególną ochroną wobec ich zobowiązań.

W proponowanym art. 7a ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych zostały uregulowane dwie kwestie związane z wierzytelnością kredytową, a które powinny zostać uregulowane przy dokonaniu zabezpieczenia na wierzytelności kredytowej. Pierwsza dotyczy tajemnicy bankowej. Udostępnianie przyjmującemu zabezpieczenie informacji dotyczących osoby dłużnika oraz informacji o wierzytelności kredytowej dla celów ustanowienia zabezpieczenia finansowego wymaga odpowiedniego zrzeczenia się tego prawa przez dłużnika wierzytelności kredytowej. Zapewnia to odpowiednią ochronę praw przyjmującego zabezpieczenie w przypadku konieczności dochodzenia roszczeń z przedmiotu zabezpieczenia czy nawet przy odbiorze świadczeń wynikających z umowy kredytu, gdy przyjmujący zabezpieczenie jest uprawniony do odbioru tych świadczeń.

Drugą kwestią związaną ze skuteczną ochroną wierzyciela zabezpieczonej wierzytelności kredytowej jest możliwość skorzystania przez dłużnika wierzytelności kredytowej z prawa do potrącenia z wierzytelności kredytowej wierzytelności, jaka przysługuje mu wobec ustanawiającego zabezpieczenie oraz jaka przysługuje mu lub może przysługiwać wobec przyjmującego zabezpieczenie. Sytuacja taka może znacznie ograniczyć ochronę przyjmującego zabezpieczenie, gdy dłużnik wykona swoje prawo do potrącenia. Dlatego projekt przewiduje możliwość zrzeczenia się tego prawa przez dłużnika wierzytelności kredytowej.

Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem art. 12 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych, zastawnik miał wyłączne prawo do żądania spełnienia świadczenia na jego rzecz. Specyfika wierzytelności kredytowej, a przede wszystkim fakt, iż w przeważającej mierze świadczenia dłużnika wierzytelności kredytowej są wykonywane comiesięcznie, wyłączność spełniania świadczenia na rzecz zastawnika w tej części musiała zostać zniesiona. Strony umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego są władne do decydowania w tym zakresie. Skuteczność postanowień odmiennie kształtujących obowiązki dłużnika wierzytelności kredytowej w tym zakresie jest uzależniona od jego pisemnego poinformowania przez ustanawiającego zabezpieczenie finansowe.

4. Przepisy przejściowe

Art. 4 projektu stanowi normę przejściową dla zleceń rozrachunku wprowadzonych do systemu przed dniem wejścia w życie przepisów projektowanej ustawy, ustalającą dla tych zleceń obowiązek stosowania znowelizowanych przepisów.

W art. 5 projektu uregulowano sytuację umów o ustanowienie zabezpieczenia na wierzytelności kredytowej zawartych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. Brak dotychczas stosownych regulacji w ustawie o niektórych zabezpieczeniach finansowych w zakresie ustanawiania zabezpieczeń finansowych na wierzytelności kredytowej nie przesądza jednoznacznie, iż nie można byłoby traktować tych umów, jeżeli spełniałyby cechy umowy o zabezpieczenie finansowe, jako podlegających reżimowi ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych. Jednocześnie więc wyłączono spod stosowania tej ustawy umowy posiadające cechy umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego na wierzytelności kredytowej, które zostały zawarte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.

III.

Wejście w życie projektowanej ustawy nie spowoduje skutków finansowych w postaci zwiększenia wydatków z budżetu państwa lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansowego. Wobec powyższego nie ma zastosowania art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726).

Projekt ustawy na podstawie art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Zakres Oceny Skutków Regulacji

Projekt ustawy jest kierowany do określonej grupy podmiotów. W zakresie zmieniającym ustawę o ostateczności rozrachunku będzie w szczególności oddziaływał na podmioty prowadzące systemy, do których stosuje się przepisy o ostateczności rozrachunku.

Zmiany w zakresie ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych mają na celu wprowadzenie uproszczeń przy stosowaniu i wykorzystywaniu wierzytelności kredytowych jako zabezpieczenia finansowego.

2. Skutki wprowadzenia ustawy:

a) podmioty, na które będzie oddziaływał akt normatywny

Projekt ustawy w zakresie zmieniającym ustawę o ostateczności rozrachunku będzie oddziaływał przede wszystkim na podmioty prowadzące systemy rozliczeniowe i rozrachunku papierów wartościowych, zarówno na gruncie prawa polskiego, jak i innego państwa członkowskiego. Spośród tych podmiotów można wyróżnić: Narodowy Bank Polski, Krajową Izbę Rozliczeniową, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, partnerów centralnych, agentów rozliczeniowych, agentów rozrachunkowych, izby rozliczeniowe, inne podmioty prowadzące systemy płatności.

W zakresie zmienianej ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych projekt ustawy będzie oddziaływał na podmioty, które są uprawnione do ustanowienia lub przyjęcia zabezpieczenia finansowego. Należą do nich: Narodowy Bank Polski, banki centralne innych państw, Europejski Bank Centralny, Europejski Bank Inwestycyjny, Bank Rozrachunków Międzynarodowych, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju, Międzynarodowa Korporacja Finansowa, Międzyamerykański Bank Rozwoju, Azjatycki Bank Rozwoju, Afrykański Bank Rozwoju, Bank Rozwoju Rady Europy, Nordycki Bank Inwestycyjny, Karaibski Bank Rozwoju, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Fundusz Inwestycyjny, Międzyamerykańska Korporacja Inwestycyjna, domy maklerskie, zagraniczne osoby prawne prowadzące działalność maklerską oraz zagraniczne firmy inwestycyjne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych w zakresie zarządzania funduszami inwestycyjnymi otwartymi, fundusze inwestycyjne otwarte oraz spółki zarządzające funduszem zagranicznym, banki, instytucje kredytowe lub instytucje

finansowe, towarzystwa emerytalne, partnerzy centralni, agenci rozrachunkowi lub izby rozliczeniowe, agenci rozliczeniowi, zakłady ubezpieczeń, organy władzy publicznej działające w imieniu Skarbu Państwa, zagraniczne organy administracji publicznej państwa członkowskiego Unii Europejskiej, których zadaniem jest w szczególności zarządzanie długiem publicznym lub posiadające zezwolenie na prowadzenie rachunków dla klientów.

b) wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

W zakresie zmienianej ustawy o ostateczności rozrachunku projekt ustawy, rozszerzając definicje systemu płatności i systemu rozrachunku papierów wartościowych oraz dodając definicję systemu interoperacyjnego, nie wpływa na zwiększenie obowiązków poszczególnych podmiotów prowadzących te systemy. Przede wszystkim definicje te uwzględniają rosnącą liczbę powiązań między różnymi systemami, jak również uwzględniają faktycznie wykonywane operacje, prowadząc do zapewnienia dostatecznej ochrony prawnej. Wprowadzenie definicji systemu interoperacyjnego nie stanowi utworzenia nowego systemu. Nadaje jedynie istniejącym systemom ten przymiot, który wiąże się ze skuteczną możliwością wzajemnej realizacji zleceń między współpracującymi systemami.

Wobec projektowanych zmian w zakresie ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych spodziewanym efektem powinno być zwiększenie liczby operacji między instytucjami finansowymi. Wprowadzenie nowej kategorii aktywów, za pomocą których określone podmioty będą mogły zabezpieczać swoje wzajemne zobowiązania, wiąże się z wieloma udogodnieniami dla zainteresowanych, takimi jak brak szczególnych wymogów formalnych dla stron umowy o zabezpieczenie finansowe, jak również brak negatywnych skutków dla przyjmującego zabezpieczenie w przypadku wszczęcia postępowania upadłościowego lub naprawczego. Ograniczone ryzyko faktyczne i prawne wobec zabezpieczeń na wierzytelnościach kredytowych pozwoli upłynnić rynek finansowy. Może mieć to również pozytywny wpływ na zwiększenie dostępności i konkurencyjności kredytów. Ze względu na fakt, iż spod stosowania ustawy, poza szczególnymi przypadkami, wyłączono zabezpieczenia na wierzytelnościach kredytowych, których dłużnikiem jest konsument, potencjalne zwiększenie konkurencyjności i dostępności dotyczy tych kredytów, które są udzielane w celu sfinansowania przedsięwzięć o większej wartości.

c) wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Uchwalenie projektowanej ustawy nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

d) wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy nie wywoła skutków dla rynku pracy.

e) wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na rozwój regionów

Proponowane zmiany nie będą miały bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionów.

3. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania w ramach uzgodnień międzyresortowych i jednocześnie został przekazany do konsultacji społecznych następującym podmiotom: Narodowemu Bankowi Polskiemu, Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowej Izbie Rozliczeniowej, Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, Związkowi Banków Polskich, Krajowemu Depozytowi Papierów Wartościowych, Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Urzędowi Komunikacji Elektronicznej, Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, Najwyższej Izbie Kontroli, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej, Związkowi Banków Spółdzielczych, Polskiej Izbie Ubezpieczeń, Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Komitetowi Agentów Rozliczeniowych, Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie, Radzie Banków Depozytariuszy, Izbie Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych, Izbie Zarządzającej Funduszami i Aktywami, Izbie Domów Maklerskich, Stowarzyszeniu Inwestorów Indywidualnych, Polskiemu Stowarzyszeniu Inwestorów Kapitałowych, Stowarzyszeniu Emitentów Giełdowych, Związkowi Maklerów i Doradców, Stowarzyszeniu Rynków Finansowych ACI Polska.

Treść projektu ustawy została uzgodniona co do istoty podczas konferencji uzgodnieniowej. Zgłoszone przez wymienione podmioty uwagi zostały poddane szczegółowej analizie i część z nich została uwzględniona w projekcie, a w stosunku do pozostałych osiągnięto porozumienie i ostatecznie zostały one uznane za wycofane.

Uwzględniono m.in. uwagę zgłoszoną przez Związek Banków Polskich, dotyczącą wyłączenia stosowania ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych wobec zabezpieczeń finansowych ustanawianych na wierzytelnościach kredytowych, których dłużnikami są mikroprzedsiębiorcy lub mali przedsiębiorcy. Wyłączenie to było efektem skorzystania przez projektodawcę z opcji narodowej, jaką przewiduje dyrektywa 2009/44/WE. Uwzględnienie niniejszej uwagi pozwoli podmiotom uprawnionym do stosowania zabezpieczeń finansowych na podstawie przedmiotowej ustawy na szersze wykorzystanie tej kategorii aktywów.

Dodatkowo Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych (KDPW) zwrócił uwagę, iż brzmienie przepisu art. 137 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze nie oddaje prawidłowo postanowień zawartych w art. 3 ust. 2 dyrektywy 98/26/WE w zakresie dotyczącym ochrony prawnej systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych. Ze względu na charakter tej uwagi zdecydowano się na uzyskanie opinii Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego, która przychyliła się do stanowiska KDPW.

Jednocześnie nie została uwzględniona uwaga Komisji Nadzoru Finansowego do ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych, dotycząca uwzględnienia w wykazie wierzytelności informacji o jakości wierzytelności. W opinii projektodawcy nie istnieje uzasadniona potrzeba objęcia ustawową ochroną interesów stron umowy o zabezpieczenie finansowe w postaci wymogu przedstawienia informacji o jakości wierzytelności. Należy zauważyć, iż w zakresie zgody na udostępnienie informacji objętych tajemnicą bankową, przyjmujący zabezpieczenie ma możliwość przed zawarciem umowy o zabezpieczenie finansowe uzyskać informacje o wierzytelności kredytowej dotyczące m.in. warunków spłaty zobowiązania, ustanowionych zabezpieczeniach prawnych, przebiegu realizacji zobowiązania. Profesjonalny charakter stron umowy o zabezpieczenie finansowe pozwala przypuszczać, iż obowiązkowe umieszczenie informacji o jakości wierzytelności nie jest konieczne.

Projektowana ustawa została przekazana do konsultacji Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Europejski Bank Centralny wyraża zadowolenie z dokonanego w projekcie dodatkowego przeglądu przepisów transponujących na grunt prawa polskiego dyrektywę 98/26/WE. Biorąc pod uwagę wzrost liczby upadłości transgranicznych, w tym zagranicznych postępowań upadłościowych wobec podmiotów z siedzibą w Polsce, kompletność ochrony udzielanej przez przepisy prawa polskiego w odniesieniu do systemów płatności i rozrachunku papierów

wartościowych zgodnie z dyrektywą 98/26/WE z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych (Dz. Urz. WE L 166 z 11.06.1998) wymaga możliwości potwierdzenia takich postępowań wobec uczestników i operatorów systemów.

Europejski Bank Centralny zwraca uwagę na dwie zmiany dokonywane przez projekt ustawy w odniesieniu do Narodowego Banku Polskiego. Pierwsza dotyczy ustanowienia podstawy prawnej żądania od podmiotów, co do których powstało uzasadnione podejrzenie, że prowadzą systemy płatności bez zgody Prezesa NBP, informacji wymaganych we wniosku o udzielenie takiej zgody. Druga zmiana dotyczy rozszerzenia obowiązku zgłaszania przez NBP Komisji Europejskiej systemów o znaczeniu systemowym o informacje dotyczące operatorów tych systemów, zgodnie z dyrektywą 2009/44/WE.

Dotychczas Prezes NBP nie miał prawnej możliwości żądania przestawienia informacji przez podmioty, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że prowadzą one system bez wymaganej zgody. Ustanowienie tej podstawy prawnej, w granicach udzielanych informacji przy procedurze wydania zgody, zdaniem EBC zwiększy pewność prawną i usprawni nadzór banku centralnego nad systemami płatności.

Jednocześnie Europejski Bank Centralny wskazuje na potrzebę określenia wzajemnego stosunku art. 67 i art. 77 ust. 4 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze. Art. 67 tej ustawy wyłącza z masy upadłości przedmiot zabezpieczenia ustanowionego w związku z uczestnictwem w systemie płatności lub systemie rozrachunku papierów wartościowych. Natomiast art. 77 ust. 4 ww. ustawy stanowi, iż ogólnie stosowaną nieważność wobec czynności upadłego dotyczących mienia wchodzącego w skład masy upadłości nie stosuje się wobec czynności ustanowienia zabezpieczenia finansowego (w rozumieniu ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych) w dniu ogłoszenia upadłości. W takim przypadku uprawniony z zabezpieczenia musi wykazać, że nie wiedział i przy zachowaniu należytej staranności nie mógł wiedzieć o wszczęciu postępowania upadłościowego. Na mocy niniejszego projektu tą zasadą objęto również czynności wobec ustanowienia zabezpieczenia na podstawie art. 67 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze. Projektowana ustawa podlega notyfikacji w Bazie Notyfikacji Krajowych Środków Wykonawczych.

Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

TABELA ZBIEŻNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU:		ustawa o zmianie ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych oraz ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH ¹⁾ :		dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/44/WE z dnia 6 maja 2009 r. zmieniającej dyrektywę 98/26/WE w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych oraz dyrektywę 2002/47/WE w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych w odniesieniu do systemów powiązanych i do wiarygodności kredytowych			

PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ ²⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu UE ³⁾	Konieczność wdrożenia	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów projektu (*)	Uzasadnienie nie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE (**)
Art. 1 pkt 4 lit. a	4) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany: a) w lit. a) wyraz „ecu” zastępuje się wyrazem „EUR”;	T			Niniejsza zmiana ma charakter redakcyjny, związana z zastąpieniem jednostki rozliczeniowej ecu wprowadzoną 1998 r. walutą euro. W ślad za regulacją zawartą w Dyrektywie 98/26/WE w definicji systemu zawartej w ustawie o ostateczności rozrachunku nie dokonano ograniczenia w zakresie waluty, w której dokonywane są rozrachunki w systemie, w związku z czym dokonanie zmiany nie jest potrzebne.
Art. 1 pkt 4	4) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany: b) lit. c) tiret drugie otrzymuje brzmienie:	T			Niniejsza zmiana zawarta w Dyrektywie 2009/44/WE polega

lit. b	„—operacjami przeprowadzanymi przez banki centralne państw członkowskich lub Europejski Bank Centralny w ramach wykonywania przez nie funkcji banków centralnych.”;				na objęciu jej zakresem również Europejskiego Banku Centralnego, co w ustawie o ostateczności rozrachunku, przyjętej w 2001 r., zostało zapisane w art. 12 ust. 1 (obecnie przedmiotowa regulacja znajduje się w art. 67 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze).
Art. 1 pkt 5 lit. a ppkt i	5) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany: a) w lit. a) wprowadza się następujące zmiany:(i) tiret pierwsze otrzymuje brzmienie: „—pomiędzy trzema uczestnikami lub większą ich liczbą, z wyłączeniem operatora tego systemu, agenta rozrachunkowego, partnera centralnego, izby rozliczeniowej lub uczestnika pośredniego, jeżeli tacy występują, zawierający wspólne zasady i jednolite ustalenia dotyczące rozliczeń — niezależnie od tego, czy są one przeprowadzane przy pomocy partnera centralnego — lub służące realizacji zleceń transferu pomiędzy uczestnikami,”;	T	Art. 1 pkt 1 lit a	Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 1: a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: "1) system płatności - podlegające prawu polskiemu powiązania pomiędzy co najmniej trzema instytucjami, w tym co najmniej jedną z instytucji, o których mowa w pkt 5 lit. a-d lub lit. h, z wyłączeniem uczestnika pośredniego, w ramach których obowiązują wspólne dla tych uczestników zasady przeprowadzania rozliczeń lub realizacji ich zleceń rozrachunku, o których mowa w pkt 12 lit. a, z zastrzeżeniem art. 2a; 2) system rozrachunku papierów wartościowych - podlegające prawu polskiemu powiązania pomiędzy co najmniej trzema instytucjami, w tym co najmniej jedną z instytucji, o których mowa w pkt 5 lit. a-d lub lit. h, z wyłączeniem uczestnika pośredniego, w ramach których obowiązują wspólne dla tych uczestników zasady przeprowadzania rozliczeń lub realizacji ich zleceń rozrachunku, o których mowa w pkt 12 lit. b, z zastrzeżeniem art. 2a;"	
Art. 1 pkt 5 lit. a	5) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany: a) w lit. a) wprowadza się następujące zmiany:	T	Art. 1 pkt 3	Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów	

ppkt ii	(ii) dodaje się akapit w brzmieniu: „Uzgodnienie między systemami interoperacyjnymi nie stanowi systemu.”;			wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) wprowadza się następujące zmiany: /.../ 2) po art. 2a dodaje się art. 2b w brzmieniu: ”Art. 2b. Porozumienie między podmiotami prowadzącymi systemy interoperacyjne nie stanowi systemu.”	
Art. 1 pkt 5 lit. b	5) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany: b) lit. b) tiret pierwsze i drugie otrzymują brzmienie: „—instytucję kredytową określoną w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (przekształcenie), w tym instytucje wymienione w wykazie zawartym w art. 2 tej dyrektywy, — przedsiębiorstwo inwestycyjne określone w art. 4 ust. 1 pkt 1) dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych, z wyjątkiem instytucji wymienionych w art. 2 ust. 1 tej dyrektywy,”	T	Art. 1 pkt 1 lit. c tiret 1 i 2	Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) wprowadza się następujące zmiany: /.../ c) w pkt 5: - lit. d otrzymuje brzmienie: „d) firma inwestycyjna w rozumieniu art. 3 pkt 33 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 Nr 211, poz. 1384 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 131, poz. 763), - uchyla się lit. e i f,”	
Art. 1 pkt 5 lit. c (i) (ii)	5) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany: c) w lit. f) wprowadza się następujące zmiany: (i) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie: „f)termin »uczestnik« oznacza instytucję, partnera centralnego, agenta rozrachunkowego, izbę rozliczeniową lub operatora systemu.”;	T	Art. 1 pkt 1 lit. d	Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 1: d) pkt 9 i 10 otrzymują brzmienie: „9) uczestnik - instytucja, partner centralny, agent rozrachunkowy, izba rozliczeniowa lub podmiot prowadzący system; /.../”	

	<p>(ii) akapit trzeci otrzymuje brzmienie: „Państwo członkowskie może zdecydować, że do celów niniejszej dyrektywy uczestnik pośredni może być uznany za uczestnika jeśli jest to uzasadnione ze względu na ryzyko systemowe. W przypadku gdy uczestnika pośredniego uważa się za uczestnika ze względu na ryzyko systemowe, nie ogranicza to odpowiedzialności uczestnika, przez którego uczestnik pośredni przekazuje zlecenia transferu do systemu.”;</p>				<p>Wprowadzenie w polskiej ustawie zapisu stanowiącego o odpowiedzialności uczestnika za pośrednictwem którego przekazywane są zlecenia uczestnika pośredniego do systemu, nie jest konieczne ponieważ zastosowanie w omawianym przypadku będą miały właściwe przepisy Kodeksu cywilnego.</p>
<p>Art. 1 pkt 5 lit. d</p>	<p>5) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany: d) lit. g) otrzymuje brzmienie: „g)termin »uczestnik pośredni« oznacza instytucję, partnera centralnego, agenta rozrachunkowego, izbę rozliczeniową lub operatora systemu, których łączą stosunki umowne z uczestnikiem systemu realizującego zlecenia transferu, co umożliwia uczestnikowi pośredniemu przekazywanie zleceń transferu przez ten system, pod warunkiem że uczestnik pośredni jest znany operatorowi systemu”;</p>	T	<p>Art. 1 pkt 1 lit. d</p>	<p>Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 1: /.../ d) pkt 9 i 10 otrzymują brzmienie: /.../ „10) uczestnik pośredni - instytucja, partner centralny, agent rozrachunkowy, izba rozliczeniowa lub podmiot prowadzący system, związany z uczestnikiem umową umożliwiającą przekazywanie jego zleceń rozrachunku do systemu, pod warunkiem, że uczestnik pośredni jest znany podmiotowi prowadzącemu system;”</p>	

Art. 1 pkt 5 lit. e	5) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany: e) lit. h) otrzymuje brzmienie: „h)termin »papiery wartościowe« oznacza wszystkie instrumenty, o których mowa w sekcji C załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE;”;	T			Zmiana zawarta w implementowanej dyrektywie w zakresie definicji „papiery wartościowe” odnosi się do zastąpienia odwołania do dyrektywy 93/22/EWG na odpowiednie odwołanie do dyrektywy 2004/39/WE. Ustawa o ostateczności rozrachunku w tym zakresie odwołuje się do ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, w której definicja „papiery wartościowe” została wprowadzona zgodnie z Dyrektywą 2009/39/WE, w związku z czym w ustawie implementującej dyrektywę 2009/44/WE nie zachodzi potrzeba dokonywania zmian w tym zakresie.
Art. 1 pkt 5 lit. f	5) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany: f) w lit. i) tiret pierwsze otrzymuje brzmienie: „—każde wystawione przez uczestnika zlecenie przekazania do dyspozycji odbiorcy kwoty pieniężnej w formie zapisu księgowego na rachunkach instytucji kredytowej, banku centralnego, partnera centralnego lub agenta rozrachunkowego, lub każde zlecenie, które powoduje przyjęcie lub wypełnienie zobowiązania płatniczego, jak to określają zasady systemu, lub”;	T			W zakresie przewidzianym w tym punkcie „partner centralny” (tak jak instytucje kredytowe, których mowa w obecnym brzmieniu definicji „zlecenia rozrachunku”, zawartej w ustawie o ostateczności rozrachunku,) będzie wykonywał funkcję agenta rozrachunkowego. Możliwość występowania uczestnika w roli partnera centralnego, agenta rozrachunkowego, izby rozliczeniowej oraz realizowania części lub całości ich zadań przewidziano w art. 3 ustawy o ostateczności rozrachunku. Z uwagi na powyższe dokonanie zmiany definicji „zlecenie rozrachunku” zawartej w ustawie

					implementującej Dyrektywę 2009/44/WE jest bezprzedmiotowe.
Art. 1 pkt 5 lit. g	5) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany: g) lit. l) otrzymuje brzmienie: „l) termin »rachunek rozliczeniowy« oznacza rachunek w banku centralnym, u agenta rozrachunkowego lub u partnera centralnego używany utrzymywania środków pieniężnych lub papierów wartościowych oraz do rozrachunku transakcji pomiędzy uczestnikami w systemie;”;	T			Zmiana zawarta w dyrektywie 2009/44/WE ma charakter redakcyjny i polega na zastąpieniu w wersji angielskojęzycznej słowa „and” na słowo „or” między wyrazami „środki pieniężne” a „papiery wartościowe”. W polskiej wersji językowej dyrektywy 98/26/WE dokonano odpowiedniego tłumaczenia, biorąc pod uwagę sens całej definicji, w związku z czym nowe brzmienie art. 2 lit. l w wersji polskojęzycznej dyrektywy 2009/44/WE nie różni się od poprzedniego, a tym samym dokonanie zmiany polskiej ustawy jest bezprzedmiotowe. W ustawie o ostateczności rozrachunku obecnie obowiązujący art. 17 uwzględnia tą kwestię.
Art. 1 pkt 5 lit. h	5) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany: h) lit. m) otrzymuje brzmienie: „m) termin »zabezpieczenie« oznacza wszystkie zbywalne aktywa, w tym, bez ograniczeń, zabezpieczenie finansowe, o którym mowa w art. 1 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2002/47/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych, ustanowione w formie zastawu (w tym środki pieniężne pod zastawem), umowy odkupu lub podobnej umowy, lub w innej formie, w celu zabezpieczenia praw i zobowiązań, które potencjalnie mogą powstać w związku z systemem, lub ustanowione na rzecz banków centralnych państw członkowskich lub Europejskiego Banku Centralnego;	T			Zawarta w ustawie o ostateczności rozrachunku definicja „przedmiot zabezpieczenia” zawiera otwarty katalog aktywów na których zabezpieczenie można ustanowić, w związku z czym odzwierciedla zapisy definicji „zabezpieczenie” wprowadzonej w dyrektywie 2009/44/WE. Z uwagi na powyższe dokonanie zmiany polskiej ustawy jest bezprzedmiotowe.

<p>Art. 1 pkt 5 lit. i</p>	<p>5) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>i) dodaje się litery w brzmieniu:</p> <p>„n)termin »dzień roboczy« obejmuje zarówno rozrachunki dzienne, jak i nocne, a także wszystkie wydarzenia mające miejsce podczas cyklu roboczego systemu;</p> <p>o) termin »systemy interoperacyjne« oznacza dwa lub więcej systemów, których operatorzy systemu zawarli między sobą porozumienie w sprawie międzysystemowej realizacji zleceń transferu ;</p> <p>p) termin »operator systemu« oznacza podmiot lub podmioty odpowiedzialne prawnie za działanie systemu. Operator systemu może również prowadzić działalność jako agent rozrachunkowy, partner centralny lub izba rozliczeniowa.”;</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 1 lit. b oraz Art. 2 pkt 6</p>	<p>Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 1:</p> <p>/.../</p> <p>b)po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:</p> <p>„3a) system interoperacyjny - system płatności lub system rozrachunku papierów wartościowych, którego podmiot prowadzący system zawarł porozumienie w sprawie międzysystemowej realizacji zleceń rozrachunku z co najmniej jednym podmiotem prowadzącym system podlegający prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego;”</p> <p>/.../</p> <p>Art. 2. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>6) art. 80 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 80. 1. Ogłoszenie upadłości uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, bez względu na to, czy orzeczone zostało z możliwością zawarcia układu, czy w celu likwidacji majątku, nie wstrzymuje możliwości wykorzystania:</p> <p>1) środków pieniężnych i instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 Nr 211, poz. 1384 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 131, poz. 763), zgromadzonych i zapisanych na jego rachunku rozliczeniowym, nieobciążonych</p>	<p>Definicja „podmiot prowadzący system” zawarta w ustawie o ostateczności rozrachunku odzwierciedla pod względem zakresu swojej regulacji definicję „operator systemu” zawartą w dyrektywie 2009/44/WE, w związku z czym wprowadzenie zmian do prawa polskiego jest bezprzedmiotowe.</p>
------------------------------------	---	----------	--	---	---

				<p>prawem rzeczowym na rzecz osób trzecich,</p> <p>2) instrumentów finansowych zapisanych na rachunku rozliczeniowym upadłego, jako przedmiot zabezpieczenia kredytu uzyskanego w ramach systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, jeżeli kredyt taki może być udostępniony w ramach istniejącej umowy o kredyt</p> <p>- w celu wykonania zobowiązań upadłego wynikających ze zleceń rozrachunku wprowadzonych do systemu najpóźniej w dniu roboczym systemu rozpoczynającym się w dniu, w którym została ogłoszona upadłość.</p> <p>2. Za dzień roboczy systemu uznaje się określony przez zasady funkcjonowania systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, cykl wykonywania zleceń, w trakcie którego dokonywane są rozliczenia lub rozrachunki oraz występują inne operacje z tym związane; dzień ten może rozpoczynać się i kończyć w następujących po sobie dniach kalendarzowych.”</p>	
Art. 1 pkt 6 lit. a	<p>6) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1.Zlecenia transferu i kompensowanie są prawnie wymagalne i wiążące dla osób trzecich nawet w przypadku postępowania upadłościowego wobec uczestnika pod warunkiem że zlecenia transferu zostały wprowadzone do systemu przed momentem otwarcia takiego postępowania upadłościowego określonego w art. 6 ust. 1. Ma to również zastosowanie do przypadków postępowania upadłościowego wobec uczestnika (w danym systemie lub w systemie interoperacyjnym) lub wobec operatora systemu interoperacyjnego niebędącego uczestnikiem.</p>	T	<p>Art. 1 pkt 8 oraz Art. 2 pkt 8</p>	<p>Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>8) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu: „Art. 15a. Przepisy art. 66, art. 67, art. 80 i art. 135-137 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze stosuje się odpowiednio do niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny.”</p>	<p>Hipoteza zawarta w pierwszym akapicie Art. 1 pkt 5 lit. a Dyrektywy 2009/44/WE, jest objęta zakresem regulacji art. 136 ustawy Prawo Upadłościowe i Naprawcze w obecnym brzmieniu, w związku z czym zmiana ustawy w tym zakresie jest bezprzedmiotowa.</p>

	<p>W przypadku gdy zlecenia transferu są wprowadzane do systemu po otwarciu postępowania upadłościowego i są realizowane w ciągu dnia roboczego określonego w zasadach funkcjonowania systemu, w którym nastąpi otwarcie takiego postępowania, są one prawnie wymagalne i wiążące w odniesieniu do osób trzecich jedynie wtedy, gdy operator systemu udowodni, że w czasie, gdy takie zlecenia transferu stały się nieodwołalne, nie wiedział ani nie miał obowiązku wiedzieć o otwarciu takiego postępowania.”;</p>			<p>Art. 2. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>8) art. 137 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 137. Jeżeli zlecenie rozrachunku, o którym mowa w art. 136, zostało wprowadzone do systemu po ogłoszeniu upadłości i jest wykonane w dniu roboczym systemu w rozumieniu art. 80 ust. 2, rozpoczynającym się w dniu, w którym została ogłoszona upadłość, skutki prawne wynikające z jego wprowadzenia do systemu są niepodważalne i wiążące dla osób trzecich jedynie wtedy, gdy podmiot prowadzący system wykaże, że w momencie, w którym zgodnie z zasadami funkcjonowania tego systemu zlecenie to stało się nieodwołalne, nie wiedział ani nie mógł wiedzieć o ogłoszeniu upadłości.”</p>	
<p>Art. 1 pkt 6 lit. b</p>	<p>6) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>b) dodaje się ustęp w brzmieniu: „4. W przypadku systemów interoperacyjnych każdy system ustala we własnych zasadach moment wprowadzenia do tego systemu, tak, aby w zakresie, w jakim to możliwe, zapewnić koordynowanie pod tym względem zasad wszystkich danych systemów interoperacyjnych. O ile zasady wszystkich odnośnych systemów interoperacyjnych nie przewidują wyraźnie inaczej, na zasady jednego systemu dotyczące tego momentu wprowadzenia nie mają wpływu jakiegokolwiek zasady innych systemów, z którymi dany system współdziała.”;</p>	T	<p>Art. 1 pkt 6</p>	<p>Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>6) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:</p> <p>” Art. 6a Jeżeli w wyniku rozliczenia zleceń rozrachunku w jednym systemie przeprowadzany jest rozrachunek w drugim systemie, skutki, o których mowa w art. 136 i 137 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze, wynikające z wprowadzenia zlecenia rozrachunku do pierwszego systemu, mają zastosowanie odpowiednio do wynikających z tego rozliczenia zleceń rozrachunku realizowanych w drugim systemie.”</p>	

Art. 1 pkt 7	7) art. 4 otrzymuje brzmienie: „Artykuł 4 Państwa członkowskie mogą postanowić, że otwarcie postępowania upadłościowego wobec uczestnika lub operatora systemu interoperacyjnego nie uniemożliwia wykorzystania środków finansowych lub papierów wartościowych dostępnych na rachunku rozliczeniowym tego uczestnika w celu wypełnienia jego zobowiązań w systemie lub w systemie interoperacyjnym w dniu roboczym będącym dniem otwarcia postępowania upadłościowego. Państwa członkowskie mogą również postanowić, że związany z danym systemem instrument kredytowy takiego uczestnika można wykorzystać na poczet dostępnego, istniejącego zabezpieczenia w celu wypełnienia zobowiązań tego uczestnika w systemie lub w systemie interoperacyjnym.”;	T	Art. 1 pkt 8 oraz Art. 2 pkt 6	<p>Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>8) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:</p> <p>„Art. 15a. Przepisy art. 66, art. 67, art. 80 i art. 135-137 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze stosuje się odpowiednio do niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny.”</p> <p>Art. 2. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>6) art. 80 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 80. 1. Ogłoszenie upadłości uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, bez względu na to, czy orzeczone zostało z możliwością zawarcia układu, czy w celu likwidacji majątku, nie wstrzymuje możliwości wykorzystania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) środków pieniężnych i instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 Nr 211, poz. 1384 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 131, poz. 763), zgromadzonych i zapisanych na jego rachunku rozliczeniowym, nieobciążonych prawem rzeczowym na rzecz osób trzecich, 2) instrumentów finansowych zapisanych na rachunku rozliczeniowym upadłego, jako 	
-----------------	---	---	--	---	--

				<p>przedmiot zabezpieczenia kredytu uzyskanego w ramach systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, jeżeli kredyt taki może być udostępniony w ramach istniejącej umowy o kredyt</p> <p>- w celu wykonania zobowiązań upadłego wynikających ze zleceń rozrachunku wprowadzonych do systemu najpóźniej w dniu roboczym systemu rozpoczynającym się w dniu, w którym została ogłoszona upadłość.</p> <p>2. Za dzień roboczy systemu uznaje się określony przez zasady funkcjonowania systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, cykl wykonywania zleceń, w trakcie którego dokonywane są rozliczenia lub rozrachunki oraz występują inne operacje z tym związane; dzień ten może rozpoczynać się i kończyć w następujących po sobie dniach kalendarzowych.”</p>	
Art. 1 pkt 8	8) w art. 5 dodaje się ustęp w brzmieniu: „W przypadku systemów interoperacyjnych, każdy system określa we własnych zasadach moment nieodwracalności, tak, aby w zakresie, w jakim to możliwe, zapewnić koordynowanie pod tym względem zasad wszystkich danych systemów interoperacyjnych. O ile zasady wszystkich systemów wchodzących w skład systemów interoperacyjnych nie przewidują wyraźnie inaczej, na zasady jednego systemu dotyczące tego momentu nieodwracalności nie mają wpływu jakiegokolwiek zasady innych systemów, z którymi dany system współdziała.”;	T	Art. 1 pkt 5 oraz art. 1 pkt 6	<p>Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>5) w art. 6 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:</p> <p>„2. Podmiot prowadzący system interoperacyjny koordynuje moment wprowadzenia zlecenia rozrachunku do systemu oraz moment, od którego zlecenie rozrachunku nie może zostać odwołane, z zasadami funkcjonowania systemów, z którymi prowadzony przez niego system współpracuje, w tym także systemów podlegających prawu innego państwa członkowskiego.</p> <p>3. Jeżeli zasady funkcjonowania wszystkich współpracujących ze sobą systemów</p>	

				<p>interoperacyjnych nie stanowią inaczej, na zasady funkcjonowania systemu interoperacyjnego określające moment wprowadzenia zlecenia rozrachunku do systemu oraz moment, od którego zlecenie rozrachunku nie może zostać odwołane, nie mają wpływu zasady funkcjonowania systemów, z którymi dany system współpracuje, w tym także systemów podlegających prawu innego państwa członkowskiego.”</p> <p>6) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu: ”Art. 6a Jeżeli w wyniku rozliczenia zleceń rozrachunku w jednym systemie przeprowadzany jest rozrachunek w drugim systemie, skutki, o których mowa w art. 136 i 137 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze, wynikające z wprowadzenia zlecenia rozrachunku do pierwszego systemu, mają zastosowanie odpowiednio do wynikających z tego rozliczenia zleceń rozrachunku realizowanych w drugim systemie.”</p>	
Art. 1 pkt 9	<p>9) art. 7 otrzymuje brzmienie: <i>„Artykuł 7</i> Postępowanie upadłościowe nie ma mocy wstecznej w odniesieniu do praw i obowiązków uczestnika wynikających lub związanych z jego uczestnictwem w systemie przed momentem otwarcia takiego postępowania określonego w art. 6 ust. 1. Ma to między innymi zastosowanie w odniesieniu do praw i obowiązków uczestnika w systemie interoperacyjnym lub operatora systemu interoperacyjnego, który nie jest uczestnikiem.”;</p>	T	Art. 1 pkt 8	<p>Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>8) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu: <i>„Art. 15a. Przepisy art. 66, art. 67, art. 80 i art. 135-137 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze stosuje się odpowiednio do niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny.”</i></p>	
Art. 1 pkt 10	<p>10) art. 9 otrzymuje brzmienie: <i>„Artykuł 9</i> 1. Prawa operatora systemu lub uczestnika do</p>	T	Art. 1 pkt 8 oraz	<p>Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi</p>	

	<p>zabezpieczenia ustanowionego na jego rzecz w związku z systemem lub jakimkolwiek systemem interoperacyjnym ani prawa banków centralnych państw członkowskich lub Europejskiego Banku Centralnego do ustanowionego na ich rzecz zabezpieczenia nie są naruszane przez postępowanie upadłościowe wobec:</p> <p>a) uczestnika (w danym systemie lub w systemie interoperacyjnym);</p> <p>b) operatora systemu interoperacyjnego niebędącego uczestnikiem;</p> <p>c) kontrahenta banków centralnych państw członkowskich lub Europejskiego Banku Centralnego; ani</p> <p>d) jakiegokolwiek osoby trzeciej, która ustanowiła zabezpieczenie. Takie zabezpieczenie może być zrealizowane w celu zaspokojenia tych praw.</p> <p>2. W przypadku gdy zabezpieczeniem na rzecz uczestników, operatorów systemu lub banków centralnych państw członkowskich lub Europejskiego Banku Centralnego są, jak opisano w ust. 1, papiery wartościowe w tym prawa z papierów wartościowych, a prawa tych podmiotów lub prawa jakiegokolwiek innego powiernika, agenta lub osoby trzeciej działającej w ich imieniu w odniesieniu do tych papierów wartościowych są zgodnie z prawem wpisane do rejestru, na rachunku lub w centralnym systemie depozytowym zlokalizowanym w państwie członkowskim, prawa takich podmiotów jako posiadaczy zabezpieczenia w stosunku do tych papierów wartościowych są określone przez prawo tego państwa członkowskiego.”;</p>		<p>Art. 2 pkt 4</p>	<p>systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>8) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:</p> <p>„Art. 15a. Przepisy art. 66, art. 67, art. 80 i art. 135-137 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze stosuje się odpowiednio do niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny.”</p> <p>Art. 2. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>4) art. 67 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 67 1. Z zastrzeżeniem art. 12 ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, przedmiot zabezpieczenia ustanowionego w związku z uczestnictwem w systemie płatności lub systemie rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, na rzecz podmiotu prowadzącego ten system lub na rzecz uczestnika tego systemu, nie wchodzi do masy upadłości:</p> <p>a) uczestnika tego systemu lub uczestnika współpracującego z nim systemu interoperacyjnego, który ustanowił to zabezpieczenie,</p> <p>b) niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny współpracujący z tym systemem,</p> <p>c) jakiegokolwiek innego podmiotu, który ustanowił to zabezpieczenie</p> <p>- w razie ogłoszenia upadłości któregoś z nich.</p> <p>2. Z zastrzeżeniem art. 12 ustawy, o której</p>	
--	--	--	---------------------	---	--

				<p>mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, przedmiot zabezpieczenia ustanowionego na rzecz Narodowego Banku Polskiego, banku centralnego innego państwa członkowskiego w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, lub Europejskiego Banku Centralnego, przez podmiot dokonujący operacji z tymi bankami lub przez jakikolwiek inny podmiot, nie wchodzi do masy upadłości w razie ogłoszenia upadłości któregośkolwiek z nich.</p> <p>3. Prawa podmiotu, na rzecz którego zostało ustanowione zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1 lub ust. 2, do zaspokojenia się z tego zabezpieczenia nie ogranicza ogłoszenie upadłości podmiotu, który ustanowił to zabezpieczenie.”</p>	
Art. 1 pkt 11	<p>11) art. 10 otrzymuje brzmienie: „<i>Artykuł 101.</i> Państwa członkowskie określają systemy, które mają zostać objęte zakresem niniejszej dyrektywy oraz odpowiednich operatorów systemów, którzy mają zostać objęci zakresem niniejszej dyrektywy oraz zgłaszają dane systemy i operatorów Komisji oraz informują Komisję o władzach wyznaczonych zgodnie z art. 6 ust. 2.</p> <p>Operator systemu wskazuje państwu członkowskiemu, którego prawo ma zastosowanie, uczestników tego systemu, w tym wszelkich uczestników pośrednich, jeżeli tacy występują, jak również informuje o każdej zmianie w tym zakresie.</p> <p>Ponadto poza wskazaniem przewidzianym w drugim akapicie, państwa członkowskie mogą nałożyć na systemy podlegające ich jurysdykcji wymagania w zakresie nadzoru lub autoryzacji.</p> <p>Na żądanie instytucja informuje każdego, kto ma uzasadniony prawnie interes, o systemach, których jest ona uczestnikiem, i przekazuje informacje</p>	T	<p>Art. 1 pkt 10</p> <p>Art. 4</p>	<p>Art. 1. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>10) art. 23 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 23. Prezes NBP informuje Komisję Europejską o systemach, o których mowa w art. 15, oraz o podmiotach prowadzących te systemy.”</p> <p>/.../</p> <p>„Art. 4. Do zleceń rozrachunku wprowadzonych do systemu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, oraz ustawy, o której mowa w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”</p>	

	<p>o głównych zasadach rządzących działaniem tych systemów.</p> <p>2. System wyznaczony przed wejściem w życie przepisów krajowych wdrażających dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/44/WE z dnia 6 maja 2009 r. zmieniającą dyrektywę 98/26/WE w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych oraz dyrektywę 2002/47/WE w sprawie uzgodnień dotyczących rozliczeń finansowych nadal uznaje się za wyznaczony do celów niniejszej dyrektywy.</p> <p>Zlecenie transferu, które zostało wprowadzone do systemu przed wejściem w życie przepisów wykonawczych do dyrektywy 2009/44/WE, lecz zostaje rozliczone później, uznaje się za zlecenie transferu dla celów niniejszej dyrektywy.</p>				
Art. 2 ust. 4 lit a	<p>a) ust. 2 lit. b) otrzymuje brzmienie:</p> <p>"b) bank centralny, Europejski Bank Centralny, Bank Rozrachunków Międzynarodowych, wielostronny bank rozwoju, jak określono w załączniku VI część 1 sekcja 4 dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (przekształcenie)^(*), Międzynarodowy Fundusz Walutowy i Europejski Bank Inwestycyjny;"</p>	T	Art. 3 pkt 2 lit. a tiret pierwsze	<p>Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>2) w art. 2:</p> <p>a) w ust. 1:</p> <p>- pkt 4 otrzymuje brzmienie:</p> <p>4. wielostronne banki rozwoju, o których mowa w części 1, sekcji 4 załącznika VI dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz. Urz. UE L 177 z 30.06.2006, str. 1, z późn.zm.);"</p>	
Art. 2 ust. 4	<p>b) ust. 2 lit. c) ppkt (i) do (iv) otrzymują brzmienie:</p>	T	Art. 3 pkt 2 lit.	<p>Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz.</p>	

lit b ppkt (i)	(i) instytucję kredytową określoną w art. 4 ust. 1) dyrektywy 2006/48/WE, w tym instytucje wymienione w art. 2 tej dyrektywy;		a tiret drugie	U. z 2004 r. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: /.../ 2) w art. 2: a) w ust. 1: /.../ - pkt 7 otrzymuje brzmienie: „7) bank, instytucja kredytowa lub instytucja finansowa w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.), spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa oraz Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 1995 roku o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (Dz. U. z 1996 r., Nr 1, poz. 2 z późn. zm.);”	
Art. 2 ust. 4 lit b ppkt (ii)	(ii) przedsiębiorstwo inwestycyjne określone w art. 4 ust. 1 pkt 1) dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych;	T			Niniejsza zmiana odnosi się do nowego aktu prawnego UE regulującego przedsiębiorstwo inwestycyjne. Zmieniana ustawa w tym zakresie odnosi się do Polskiego porządku prawnego, wobec czego zmiana jest bezprzedmiotowa.
Art. 2 ust. 4 lit b ppkt (iii)	b) ust. 2 lit. c) ppkt (i) do (iv) otrzymują brzmienie: /.../ (iii) instytucję finansową określoną w art. 4 ust. 5) dyrektywy 2006/48/WE;	T			Niniejsza zmiana odnosi się do nowego aktu prawnego UE regulującego instytucję finansową. Zmieniana ustawa w tym zakresie odnosi się do Polskiego porządku prawnego, wobec czego zmiana jest bezprzedmiotowa.
Art. 2 ust. 4 lit b ppkt (iv)	b) ust. 2 lit. c) ppkt (i) do (iv) otrzymują brzmienie: /.../ (iv) zakład ubezpieczeń określony w art. 1 lit. a) dyrektywy Rady 92/49/EWG z dnia 18 czerwca	T			Niniejsza zmiana odnosi się do nowego aktu prawnego UE regulującego instytucję kredytową. Zmieniana ustawa w tym zakresie odnosi się do Polskiego porządku prawnego,

	1992 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do ubezpieczenia bezpośredniego innego niż ubezpieczenie na życie (trzecia dyrektywa w sprawie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie ^(**)) i zakład ubezpieczeń na życie określony w art. 1 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2002/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie ubezpieczenia na życie;				wobec czego zmiana jest bezprzedmiotowa.
Art. 2 ust. 4 lit. c	c) ust. 4 lit. a) otrzymuje brzmienie: "a) Ustanowienie zabezpieczenia finansowego składa się z gotówki, instrumentów finansowych lub wierzytelności kredytowych;"	T	Art. 3 pkt 1	Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) art. 1 otrzymuje brzmienie: „Art. 1. Ustawa reguluje zasady ustanawiania i wykonywania zabezpieczeń na środkach pieniężnych, wierzytelnościach kredytowych lub instrumentach finansowych (zabezpieczenia finansowe) wierzytelności pieniężnych lub wierzytelności, w których świadczenie polega na dostarczeniu instrumentów finansowych (wierzytelności finansowe), w tym wierzytelności przyszłych, zależnych od terminu lub warunku albo okresowych, a także zasady zaspokajania się z tych zabezpieczeń.”	.
Art. 2 ust. 4 lit. d	d) w ust. 4 dodaje się literę w brzmieniu: "c) państwa członkowskie mogą wyłączyć z zakresu niniejszej dyrektywy wierzytelności kredytowe, w przypadku gdy dłużnik jest konsumentem w rozumieniu art. 3 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki ^(*) albo mikroprzedsiębiorstwem lub małym przedsiębiorstwem w rozumieniu art. 1 i art. 2 ust. 2 i 3 załącznika do zalecenia Komisji	N	Art. 3 pkt 2 lit. b	Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: /.../ 2) w art. 2: /.../ b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:	Opcja narodowa – częściowo implementowana. W projekcie wyłącza się spod reżimu ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych ustanawianie zabezpieczeń na wierzytelnościach kredytowych, których dłużnikiem jest konsument w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2001 r.

	2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw ^(**) , z wyjątkiem sytuacji, kiedy przyjmujący zabezpieczenie lub dający zabezpieczenie w formie takich wierzytelności kredytowych jest jedną z instytucji, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. b) niniejszej dyrektywy.”			<p>„3. Przepisów ustawy nie stosuje się do:</p> <p>1) umów ustanawiających zabezpieczenie, których stroną jest osoba fizyczna;</p> <p>2) umów ustanawiających zabezpieczenie na wierzytelności kredytowej, której dłużnikiem jest konsument z tytułu zawartej umowy o kredyt konsumencki w rozumieniu przepisów o kredycie konsumenckim, z wyjątkiem umów o ustanowienie zabezpieczenia finansowego, w których jedną ze stron jest podmiot określony w ust. 1 pkt 1 – 4.”</p>	o kredycie konsumenckim. Projekt nie przewiduje natomiast wyłączenia stosowania ustawy do zabezpieczeń na wierzytelnościach kredytowych, których dłużnikiem jest mikroprzedsiębiorca albo mały przedsiębiorca w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Wskutek przeprowadzonych konsultacji społecznych z zainteresowanymi podmiotami, zwłaszcza sektora bankowego, wykorzystanie tych wierzytelności w świetle przepisów ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych pozytywnie wpłynie na ich ilość, a przez to na płynność rynku finansowego. Natomiast profesjonalny charakter dłużników tych wierzytelności pozwala na stwierdzenie, iż wykorzystanie ich zobowiązań do ustanowienia zabezpieczenia finansowego nie wpłynie negatywnie na ich sytuację prawną.
Art. 2 ust. 4 lit. e (i)	<p>e) w ust. 5 wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>(i) w akapicie drugim dodaje się zdanie w brzmieniu:</p> <p>”W przypadku wierzytelności kredytowych umieszczenie ich w wykazie wierzytelności przedłożonym na piśmie lub w równoważny prawnie sposób przyjmującemu zabezpieczenie jest wystarczające do identyfikacji wierzytelności kredytowej i udowodnienia faktu jej ustanowienia jako zabezpieczenia finansowego między</p>	T	Art. 3 pkt 3, pkt 6 lit. a oraz lit. b	<p>Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>3) w art. 3 po pkt 2 dodaje się pkt 2a i 2b w brzmieniu: „2a) wierzytelność kredytowa – wierzytelność pieniężną wynikającą z umowy, w której instytucja upoważniona do udzielania kredytów</p>	

stronami."			<p>na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych, prawa państw członkowskich Unii Europejskiej lub prawa państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego, udziela kredytu lub pożyczki;</p> <p>2b) wykaz wierzytelności – dokument sporządzony w formie pisemnej przez ustanawiającego zabezpieczenie:</p> <p>a) zawierający informacje niezbędne do identyfikacji wierzytelności kredytowej, w szczególności określający strony, formę oraz datę i miejsce zawarcia umowy kredytu lub pożyczki, z której wierzytelność kredytowa wynika, oraz wartość wierzytelności kredytowej w chwili ustanowienia zabezpieczenia finansowego,</p> <p>b) wskazujący wierzytelności finansowe podlegające zabezpieczeniu;"</p> <p>/.../</p> <p>6) w art. 7:</p> <p>a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„2. Zabezpieczenie odnotowuje się, w zależności od tego, czy ustanowione jest na:</p> <p>1) środkach pieniężnych - na rachunku środków pieniężnych będących przedmiotem zabezpieczenia;</p> <p>2) wierzytelnościach kredytowych - w wykazie wierzytelności przedłożonym przyjmującemu zabezpieczenie;</p> <p>3) instrumentach finansowych - na rachunku papierów wartościowych, na innym rachunku, na którym są zapisywane niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego lub w innym systemie rejestracji osób uprawnionych z instrumentów finansowych nie będących papierami wartościowymi, prowadzonym przez uprawnione podmioty.”</p>	
------------	--	--	--	--

				<p>b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:</p> <p>3. Do ustanowienia zabezpieczenia finansowego na wierzytelności kredytowej przepisu art. 329 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.) nie stosuje się.”</p>	
<p>Art. 2 ust. 4 lit. e (ii)</p>	<p>e) w ust. 5 wprowadza się następujące zmiany: /.../ (ii) po akapicie drugim dodaje się akapit w brzmieniu: "Bez uszczerbku dla przepisów akapitu drugiego państwa członkowskie mogą postanowić, że umieszczenie w wykazie wierzytelności przedłożonym na piśmie lub w równoważny prawnie sposób przyjmującemu zabezpieczenie jest również wystarczające do identyfikacji wierzytelności kredytowej i udowodnienia faktu jej ustanowienia jako zabezpieczenia finansowego względem dłużnika lub osób trzecich."</p>	N	<p>Art. 3 pkt 9</p>	<p>Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: /.../ 9) w art. 12 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu: „2. W przypadku zastawu finansowego na wierzytelności kredytowej: 1) zastawca nie jest uprawniony do żądania spełnienia świadczenia na jego rzecz; 2) wyłącznie uprawnionym do żądania spełnienia świadczenia jest zastawnik - jeżeli ustanawiający zabezpieczenie finansowe poinformował dłużnika wierzytelności kredytowej na piśmie o ustanowieniu na tej wierzytelności zastawu finansowego oraz o skutkach określonych w pkt 1 i 2. W przypadku braku takiego poinformowania wyłącznie uprawnionym do żądania spełnienia świadczenia jest zastawca. 3. Strony umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego w formie zastawu na wierzytelności kredytowej mogą postanowić, że uprawniony do żądania spełnienia świadczenia z wierzytelności kredytowej będzie wyłącznie zastawca albo zastawca i zastawnik łącznie. Postanowienie o łącznym uprawnieniu do żądania spełnienia świadczenia przez zastawcę i zastawnika jest skuteczne wobec dłużnika wierzytelności kredytowej pod warunkiem poinformowania go na piśmie przez ustanawiającego zabezpieczenie finansowe o treści tego</p>	<p>Opcja częściowo implementowana. Skuteczność postanowień umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego na wierzytelności kredytowej są względem dłużnika tej wierzytelności skuteczne, w przypadku poinformowania go na piśmie o ich treści. Dotyczy to sytuacji, w której zmienia się osoba wierzyciela na rzecz której dłużnik ten będzie zobowiązany do wykonywania świadczeń wynikających z przedmiotowej wierzytelności kredytowej. Względem osób trzecich umieszczenie wierzytelności kredytowej w wykazie wierzytelności jest wystarczające do identyfikacji wierzytelności kredytowej i faktu jej ustanowienia.</p>

				postanowienia.”	
Art. 2 ust. 5 lit a (i)	<p>5) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>(i) lit. b) i c) otrzymują brzmienie:</p> <p>”b) »uzgodnienie dotyczące zabezpieczeń finansowych polegające na przeniesieniu tytułu« oznacza uzgodnienie, włączając umowę odkupu, na podstawie którego dający zabezpieczenie przenosi pełne prawo własności zabezpieczeń finansowych lub dokonuje przelewu zabezpieczeń finansowych na przyjmującego zabezpieczenie w celu zagwarantowania lub zabezpieczenia w inny sposób wykonania odpowiednich zobowiązań finansowych;</p> <p>c) »uzgodnienie dotyczące zabezpieczenia finansowego w formie gwarancji« oznacza uzgodnienie, na podstawie którego dający zabezpieczenie ustanawia finansowe zabezpieczenie w drodze gwarancji na rzecz przyjmującego zabezpieczenie lub dla przyjmującego zabezpieczenie oraz w przypadku gdy pełne lub ograniczone prawo własności, lub pełne uprawnienie, do zabezpieczenia finansowego pozostaje przy dającym zabezpieczenie w chwili ustanowienia prawa do gwarancji;”</p>	T	Art. 3 pkt 5	<p>Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../ 5) w art. 5:</p> <p>a) w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:</p> <p>„1) przeniesieniu – także z zastrzeżeniem odkupu – przez ustanawiającego zabezpieczenie na przyjmującego zabezpieczenie prawa do środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych albo</p> <p>2) ustanowieniu przez ustanawiającego zabezpieczenie na rzecz przyjmującego zabezpieczenie zastawu na prawach do środków pieniężnych, na wierzytelnościach kredytowych lub na instrumentach finansowych (zastaw finansowy), albo”,</p> <p>b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„3. Umowa może przewidywać odpowiedni przedmiot zastępczy, a w przypadku zastawu finansowego również ustanowienie prawa użycia lub zaspokojenie się zastawnika przez przejęcie przedmiotu zastawu finansowego. Umowa może przewidywać także zastępowanie środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych innymi środkami pieniężnymi, wierzytelnościami kredytowymi lub instrumentami finansowymi.”</p>	
Art. 2 ust. 5 lit a (ii)	<p>/.../ (ii) dodaje się literę w brzmieniu:</p> <p>”o) »wierzytelność kredytowa« oznacza wierzytelności pieniężne wynikające z umowy, w której instytucja kredytowa, określona w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2006/48/WE, włączając instytucję</p>	T	Art. 3 pkt 3	<p>Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../ 3) w art. 3 po pkt 2 dodaje się pkt 2a i 2b w</p>	

	wymienioną w art. 2 tej dyrektywy, udziela kredytu lub pożyczki."			<p>brzmieniu:</p> <p>„2a) wierzytelność kredytowa – wierzytelność pieniężną wynikającą z umowy, w której instytucja upoważniona do udzielania kredytów na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych, prawa państw członkowskich Unii Europejskiej lub prawa państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego, udziela kredytu lub pożyczki;</p> <p>2b) wykaz wierzytelności – dokument sporządzony w formie pisemnej przez ustanawiającego zabezpieczenie:</p> <p>a) zawierający informacje niezbędne do identyfikacji wierzytelności kredytowej, w szczególności określający strony, formę oraz datę i miejsce zawarcia umowy kredytu lub pożyczki, z której wierzytelność kredytowa wynika, oraz wartość wierzytelności kredytowej w chwili ustanowienia zabezpieczenia finansowego,</p> <p>b) wskazujący wierzytelności finansowe podlegające zabezpieczeniu;”</p>	
Art. 2 ust. 5 lit b	<p>b) w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:</p> <p>"Każde prawo zastąpienia lub cofnięcia zabezpieczenia przekraczającego wymagane zabezpieczenie finansowe na rzecz dającego zabezpieczenie lub, w przypadku wierzytelności kredytowych, prawo do pobierania pożytków z tych wierzytelności kredytowych, nie powinno naruszać sytuacji przyjmującego zabezpieczenie w stosunku do ustanowienia zabezpieczenia finansowego, określonego w niniejszej dyrektywie."</p>	T	<p>Art. 3 pkt 5 oraz</p> <p>Art. 3 pkt 9</p>	<p>Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>5) w art. 5:</p> <p>a) w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:</p> <p>„1) przeniesieniu – także z zastrzeżeniem odkupu – przez ustanawiającego zabezpieczenie na przyjmującego zabezpieczenie prawa do środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych albo</p> <p>2) ustanowieniu przez ustanawiającego zabezpieczenie na rzecz przyjmującego</p>	

			<p>zabezpieczenie zastawu na prawach do środków pieniężnych, na wierzytelnościach kredytowych lub na instrumentach finansowych (zastaw finansowy), albo”,</p> <p>b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„3. Umowa może przewidywać odpowiedni przedmiot zastępczy, a w przypadku zastawu finansowego również ustanowienie prawa użycia lub zaspokojenie się zastawnika przez przejęcie przedmiotu zastawu finansowego. Umowa może przewidywać także zastępowanie środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych innymi środkami pieniężnymi, wierzytelnościami kredytowymi lub instrumentami finansowymi.”</p> <p>/.../</p> <p>9) w art. 12 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:</p> <p>„2. W przypadku zastawu finansowego na wierzytelności kredytowej:</p> <p>1) zastawca nie jest uprawniony do żądania spełnienia świadczenia na jego rzecz;</p> <p>2) wyłącznie uprawnionym do żądania spełnienia świadczenia jest zastawnik</p> <p>- jeżeli ustanawiający zabezpieczenie finansowe poinformował dłużnika wierzytelności kredytowej na piśmie o ustanowieniu na tej wierzytelności zastawu finansowego oraz o skutkach określonych w pkt 1 i 2. W przypadku braku takiego poinformowania wyłącznie uprawnionym do żądania spełnienia świadczenia jest zastawca.</p> <p>3. Strony umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego w formie zastawu na wierzytelności kredytowej mogą postanowić, że uprawniony do żądania spełnienia świadczenia z wierzytelności kredytowej będzie wyłącznie zastawca albo zastawca i zastawnik łącznie. Postanowienie o łącznym uprawnieniu do żądania spełnienia świadczenia przez zastawcę i zastawnika jest</p>	
--	--	--	---	--

				skuteczne wobec dłużnika wierzytelności kredytowej pod warunkiem poinformowania go na piśmie przez ustanawiającego zabezpieczenie finansowe o treści tego postanowienia.”	
Art. 2 ust. 5 lit. a	6) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany: a) w ust. 1 dodaje się akapity w brzmieniu: "Bez uszczerbku dla przepisów art. 1 ust. 5, w przypadku gdy zabezpieczenie finansowe stanowią wierzytelności kredytowe, państwa członkowskie nie wymagają, aby ich ustanowienie, ważność, usprawnianie, pierwszeństwo, wykonalność lub dopuszczalność jako dowód takiego zabezpieczenia finansowego były uzależnione od wykonania jakiegokolwiek czynności formalnej, takiej jak rejestracja lub powiadomienie dłużnika wierzytelności kredytowej ustanowionej jako zabezpieczenie. Państwa członkowskie mogą jednak wymagać wykonania czynności formalnej, takiej jak rejestracja lub powiadomienie, do celów usprawniania, pierwszeństwa, wykonalności lub dopuszczalności jako dowód względem dłużnika lub osób trzecich. Do dnia 30 czerwca 2014 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie dalszej zasadności niniejszego ustępu."	N	Art. 3 pkt 6	Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: /.../ 6) w art. 7: a) ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Zabezpieczenie odnotowuje się, w zależności od tego, czy ustanowione jest na: 1) środkach pieniężnych - na rachunku środków pieniężnych będących przedmiotem zabezpieczenia; 2) wierzytelnościach kredytowych - w wykazie wierzytelności przedłożonym przyjmującemu zabezpieczenie; 3) instrumentach finansowych - na rachunku papierów wartościowych, na innym rachunku, na którym są zapisywane niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego lub w innym systemie rejestracji osób uprawnionych z instrumentów finansowych nie będących papierami wartościowymi, prowadzonym przez uprawnione podmioty.”; b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Do ustanowienia zabezpieczenia finansowego na wierzytelności kredytowej przepisu art. 329 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.) nie stosuje się.”	
Art. 2	b) dodaje się ustęp w brzmieniu:	T	Art. 3	Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o	Zgodnie z uzasadnieniem do

ust. 6 lit. b	<p>"3. Bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich^(*) oraz przepisów krajowych dotyczących nieuczciwych warunków umownych, państwa członkowskie zapewniają, aby dłużnicy wierzytelności kredytowych mogli skutecznie zrzec się, na piśmie lub w równoważny prawnie wiążący sposób:</p> <p>(i) praw do kompensaty, jakie przysługują im wobec wierzycieli wierzytelności kredytowych i wobec osób, na rzecz których wierzyciel przeniósł lub zastawił wierzytelność kredytową, lub w inny sposób wykorzystał ją jako zabezpieczenie; oraz</p> <p>(ii) praw związanych z tajemnicą bankową, która w przeciwnym razie uniemożliwiałaby wierzycielowi wierzytelności kredytowej pozyskanie informacji na temat wierzytelności kredytowej lub dłużnika lub ograniczałaby możliwość pozyskania takich informacji - do celów wykorzystania wierzytelności kredytowej jako zabezpieczenia."</p>		pkt 7	<p>niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>7) po art. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:</p> <p>„Art. 7a. 1. Jeżeli zabezpieczenie finansowe ustanawiane jest na wierzytelności kredytowej, do umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego należy dołączyć:</p> <p>1) wyrażoną uprzednio w formie pisemnej zgodę dłużnika wierzytelności kredytowej na udostępnienie przyjmującemu zabezpieczenie, w celu wykorzystania wierzytelności kredytowej jako zabezpieczenia finansowego, informacji objętych tajemnicą bankową;</p> <p>2) informację, czy dłużnik wierzytelności kredytowej zrzekł się prawa do potrącenia z wierzytelności kredytowej wierzytelności przysługującej mu wobec ustanawiającego zabezpieczenie;</p> <p>3) informację, czy dłużnik wierzytelności kredytowej zobowiązał się do nieskorzystania z prawa do potrącenia z wierzytelności kredytowej wierzytelności, jakie przysługują mu lub będą przysługiwać wobec przyjmującego zabezpieczenie.</p> <p>2. Zgoda, o której mowa w ust. 1 pkt 1, może obejmować zarówno informacje dotyczące dłużnika wierzytelności kredytowej, jak i dotyczące zobowiązania, z którego wynika wierzytelność kredytowa.”</p>	dyrektywy 2009/44/WE Państwa Członkowskie powinny zapewnić, aby dłużnik wierzytelności kredytowej, jeżeli sobie tego życzy, mógł zrzec się prawa do kompensaty wobec stron umowy o zabezpieczenie finansowe. Przewidziany w projekcie ustawy wymóg przedstawienia informacji o zrzeczeniu się tego prawa jest zgodny z celem dyrektywy 2009/44/WE.
Art. 2 ust. 7 lit a	<p>7) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>a) w ust. 1 dodaje się punkt w brzmieniu:</p> <p>"c) wierzytelności kredytowe przez sprzedaż lub przejęcie własności i przez dokonanie potrąceń ich wartości względem odpowiedniego zobowiązania finansowego lub zastosowanie ich wartości jako podstawy spełnienia takich odpowiednich</p>	T	Art. 3 pkt 8	<p>Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>/.../</p> <p>8) w art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Zaspokojenie z zabezpieczenia</p>	W zakresie dotyczącym zaspokojenia się przez przyjmującego zabezpieczenie ustanowionego w formie zastawu finansowego na wierzytelności kredytowej, obecne brzmienie art. 10 ustawy o niektórych

	zobowiązań finansowych."			finansowego, polegającego na przeniesieniu na przyjmującego zabezpieczenie prawa do środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych, następuje z chwilą wystąpienia podstawy realizacji zabezpieczenia. Przyjmujący zabezpieczenie zawiadamia ustanawiającego zabezpieczenie o wygaśnięciu roszczenia o zwrot przedmiotu zabezpieczenia."	zabezpieczeniach finansowych jest zgodne z treścią dyrektywy 2009/44/WE.
Art. 2 ust. 7 lit b	7) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany: b) ust. 2 lit. b) otrzymuje brzmienie: "b) strony zgodziły się w uzgodnieniu dotyczącym zabezpieczeń finansowych w formie gwarancji w sprawie wyceny instrumentów finansowych i wierzytelności kredytowych."	T			Na podstawie aktualnego brzmienia przepisu art. 5 ust 2 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych uzgodnienie w sprawie wyceny przedmiotu zabezpieczenia należy do niezbędnych elementów tejże umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego. Wobec powyższego zmiana w powyższym zakresie nie jest konieczna.
Art. 2 ust. 8	8) w art. 5 dodaje się ustęp w brzmieniu: "6. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do wierzytelności kredytowych.";	T	Art. 3 pkt 4	Art. 3. W ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 871, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: /.../ 4) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu: „Art. 4a. Prawo użycia nie przysługuje zastawnikowi wierzytelności kredytowej, z wyłączeniem prawa do pobierania należnych świadczeń wynikających z umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki, w tym prawa do pobierania pożytków.”	
POZOSTAŁE PRZEPISY PROJEKTU ⁴⁾					

Jedn. red.	Treść przepisu projektu krajowego	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
Art. 1 pkt 1 lit. c tیره 3	<p>- lit. k otrzymuje brzmienie:</p> <p>„k) inny niż wymieniony w lit. a-j uczestnik systemu rozrachunku papierów wartościowych, ponoszący odpowiedzialność za wykonanie zobowiązań wynikających z rozliczeń lub realizacji zleceń rozrachunku w tym systemie, pod warunkiem że co najmniej trzema uczestnikami tego systemu są podmioty, o których mowa w lit. a-c;”</p>	<p>Zmiana brzmienia art. 1 pkt 5 lit. k ustawy o ostateczności łączy się z dodaniem do definicji systemu w art. 1 pkt 5 lit a ppkt (i) elementu rozliczeń.</p>
Art. 1 pkt 1 lit. e	<p>e) pkt 13 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„13) zagraniczne postępowanie upadłościowe - prowadzone na podstawie prawa państwa innego niż Rzeczpospolita Polska postępowanie sądowe lub administracyjne, w tym także postępowanie zabezpieczające, w ramach którego mienie uczestnika systemu lub podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będącego uczestnikiem systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych - podlegających prawu innego państwa członkowskiego, poddane jest kontroli lub zarządowi sądu lub innego organu, jeżeli skutkiem tego postępowania jest zawieszenie realizacji zleceń rozrachunku lub nałożenie na nie ograniczeń;”</p>	<p>W art. 1 pkt 1 lit. e projektu dokonano rozszerzenia definicji „zagraniczne postępowanie upadłościowe”, tak aby objąć zakresem tej definicji także przypadki wszczęcia postępowania upadłościowego wobec uczestnika systemu lub mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podmiotu będącego uczestnikiem systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, podlegających prawu innego państwa członkowskiego, o postępowanie prowadzone na podstawie prawa innego państwa trzeciego. Ponadto w art. 1 pkt 5 projektu dokonano odpowiedniego rozszerzenia hipotezy przepisu dotyczącego odpowiedniego stosowania przepisów ustawy dotyczących skutków ogłoszenia upadłości względem krajowego uczestnika krajowego systemu w przypadku wszczęcia wobec takiego uczestnika zagranicznego postępowania upadłościowego.</p>
Art. 1 pkt 2	<p>2) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:</p> <p>„Art. 1a. Przynajmniej jedna z instytucji, których powiązania prawne tworzą system w rozumieniu art. 1 pkt 3 powinna posiadać siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”</p>	<p>Nowy przepis art. 1a ustawy o ostateczności rozrachunku stanowi powtórzenie art. 2 lit. a tیره trzeci dyrektywy 98/26/WE, który stanowi, iż „... uczestnicy mogą wybrać prawo tylko takiego Państwa Członkowskiego, w którym co najmniej jeden z nich ma siedzibę główną”. Oznacza to, że spośród trzech instytucji tworzących system (zgodnie z ustawą o ostateczności rozrachunku – art. 1 pkt 1 i 2) przynajmniej jedna powinna mieć siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej.</p>
Art. 1 pkt 4	<p>4) w art. 4 ust 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 4. 1. Przepisy ustawy oraz przepisy art. 66 i 67, art. 80 i art. 135-137 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, z późn. zm.), dotyczące skutków ogłoszenia upadłości podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będącego uczestnikiem systemu, stosuje się odpowiednio:</p> <p>1) w razie wydania orzeczenia albo decyzji o likwidacji, zawieszeniu lub ograniczeniu prowadzenia działalności uczestnika, a także w razie podjęcia innych środków prawnych względem uczestnika, skutkujących zawieszeniem lub ograniczeniem realizacji zleceń rozrachunku w systemie dotyczącym tego uczestnika,</p> <p>2) do orzeczeń, postanowień lub decyzji wydanych wobec tego uczestnika przez zagraniczny sąd lub inny organ w ramach</p>	<p>W art. 4 ust. 1 ustawy o ostateczności rozszerzono zakres odpowiedniego stosowania przepisów ustawy dotyczących skutków upadłości również do sytuacji, w których wobec uczestnika krajowego systemu wydane zostałyby orzeczenie, postanowienie lub decyzja przez zagraniczny sąd lub inny organ w ramach zagranicznych postępowań upadłościowych. Takie rozszerzenie zostało podyktowane potrzebą osiągnięcia celów dyrektywy 98/26/WE w również w odniesieniu do takich uczestników. Należy bowiem zaznaczyć, że w przypadku uczestników, względem których wszczęte zostało zagraniczne postępowanie upadłościowe brak było pewności co do nieodwołalności kompensacji i co do możliwości wymuszenia wykonania przez takich uczestników ich obowiązków w systemie, analogicznie do obowiązków uczestnika, wobec którego wszczęto postępowanie upadłościowe w Polsce. Zmiana art. 4 ust. 1 ma na celu wykluczenie tych wątpliwości.</p>

	zagranicznych postępowań upadłościowych.”	
Art. 1 pkt 9	<p>9) w art. 18 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu: „W przypadku powzięcia przez Prezesa NBP uzasadnionego podejrzenia, że podmiot prowadzi system bez wymaganej zgody, podmiot ten jest obowiązany, na żądanie Prezesa NBP, do udzielenia niezbędnych informacji w zakresie objętym odpowiednio art. 17 ust 2 lub art. 17a ust. 1, w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania żądania.</p> <p>7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, Prezes NBP może żądać przedstawienia dokumentów, o których mowa odpowiednio w art. 17 ust. 2 lub w art. 17a ust. 1, w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania żądania.”</p>	<p>W art. 1 pkt 9 projektu ustawy dodano przepis, który będzie sankcjonował uprawnienie do występowania przez Prezesa NBP o wskazane informacje i dokumenty, które to uprawnienie NBP wykorzystuje w dotychczasowej praktyce. W wyniku tej zmiany Prezes NBP będzie miał możliwość występowania do podmiotów, co do których podejrzewa, że prowadzą system, z żądaniem przedstawienia określonych informacji oraz dokumentów, w wyniku czego wyeliminowana zostanie możliwość odmowy ich przedstawienia, co przyczyni się do ustalenia, czy dany podmiot prowadzi system płatności czy też nie.</p>
Art. 3 pkt 6 (w zakresie zmiany dotyczącej odnotowania zabezpieczenia na instrumentach finansowych)	<p>„2. Zabezpieczenie odnotowuje się, w zależności od tego, czy ustanowione jest na:</p> <p>/.../</p> <p>3) instrumentach finansowych - na rachunku papierów wartościowych, na innym rachunku, na którym są zapisywane niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego lub w innym systemie rejestracji osób uprawnionych z instrumentów finansowych nie będących papierami wartościowymi, prowadzonym przez uprawnione podmioty.”;</p>	<p>Projektowane brzmienie art. 7 ust. 2 pkt 3 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych należało przereklamować, uwzględniając zmiany w ustawie o z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 Nr 211, poz. 1384).</p>
Art. 2	<p>Art. 2. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 22 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„4) informację, czy dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 743) lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny w rozumieniu tej ustawy;”;</p>	<p>Zmiany przewidziane w art. 22 ust. 1 pkt 4, art. 51 ust. 1 pkt 7 i art. 53 ust. 3 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze polegają na rozszerzeniu zakresu podmiotowego tych przepisów również o podmiot prowadzący system interoperacyjny niebędący uczestnikiem tego systemu. Zmiany te wynikają z wprowadzenia w dyrektywie definicji systemu interoperacyjnego i wiążącą się z tym potrzebą uregulowania sytuacji podmiotu prowadzącego system interoperacyjny niebędącego jednocześnie uczestnikiem tego systemu, stosownie do zmian, jakie zostały wprowadzone tą dyrektywą do przepisów art. 3-9 dyrektywy 98/26/WE. Przepisy te odnoszą skutki w nich opisane do momentu wprowadzenia zleceń do systemu, ich kompensacji w systemie, bądź do momentu nieodwołalności zlecenia w systemie. Dla ustalenia tych momentów w prawie polskim, również w odniesieniu do podmiotu prowadzącego system interoperacyjny niebędący jego uczestnikiem, niezbędne jest ich wskazanie na podstawie proponowanych przepisów art. 22 ust. 1 pkt 4, art. 51 ust. 1 pkt 7 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze. Należy również dokonać w tym</p>

<p>2) w art. 51 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„7) oznacza godzinę wydania postanowienia, jeżeli upadły jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny w rozumieniu tej ustawy.”;</p> <p>3) w art. 53 ust. 3 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„3. Jeżeli upadły jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny w rozumieniu tej ustawy, postanowienie o ogłoszeniu upadłości doręcza się także Prezesowi Narodowego Banku Polskiego, po uprzednim powiadomieniu go o godzinie wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości.”;</p> <p>4) art. 67 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 67. 1. Z zastrzeżeniem art. 12 ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, przedmiot zabezpieczenia ustanowionego w związku z uczestnictwem w systemie płatności lub systemie rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, na rzecz podmiotu prowadzącego ten system lub na rzecz uczestnika tego systemu, nie wchodzi do masy upadłości:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uczestnika tego systemu lub uczestnika współpracującego z nim systemu interoperacyjnego, który ustanowił to zabezpieczenie, 2) niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny współpracujący z tym systemem, 3) jakiegokolwiek innego podmiotu, który ustanowił to zabezpieczenie - w razie ogłoszenia upadłości któregośkolwiek z nich. <p>2. Z zastrzeżeniem art. 12 ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, przedmiot zabezpieczenia ustanowionego na rzecz Narodowego Banku Polskiego, banku centralnego innego państwa członkowskiego w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, lub Europejskiego Banku Centralnego, przez podmiot dokonujący operacji z tymi bankami lub przez jakikolwiek inny podmiot, nie wchodzi do masy upadłości w razie ogłoszenia upadłości któregośkolwiek z nich.</p> <p>3. Prawa podmiotu, na rzecz którego zostało ustanowione</p>	<p>zakresie odpowiedniego uzupełnienia odnoszącego się do momentu doręczenia postanowienia o ogłoszeniu upadłości Prezesowi NBP, o którym mowa w art. 53 ust. 3 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze. Dodatkowo, poprzez stosowną zmianę w art. 22 ust. 1 pkt 4 oraz art. 53 ust. 3 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, poszerzono obowiązek informacyjny wobec uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych podlegających prawu innego państwa członkowskiego. Pozwoli to na niezwłoczne poinformowanie odpowiednich władz tego państwa o ogłoszeniu upadłości wobec takiego podmiotu.</p> <p>W art. 2 pkt 4 projektu ustawy proponuje się dokonanie zmiany art. 67 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, w wyniku których nastąpi transpozycja regulacji zawartych w zmienionym przez dyrektywę 2009/44/WE art. 9 ust. 1 dyrektywy 98/26/WE. W wyniku tej zmiany dodano, iż zabezpieczenie ustanowione w związku z systemem (w tym w związku z systemem interoperacyjnym) nie wchodzi do masy upadłości w razie ogłoszenia upadłości uczestnika systemu (w tym interoperacyjnego), operatora systemu interoperacyjnego niebędącego jednocześnie uczestnikiem prowadzonego przez siebie systemu, a także jakiegokolwiek osoby trzeciej, która takie zabezpieczenie ustanowiła. Ponadto dokonano zmian redakcyjnych mających na celu poprawę czytelności przepisu.</p> <p>W art. 2 pkt 5 projektu ustawy proponuje się dokonanie zmiany art. 77 ust. 4 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze, polegającej na rozszerzeniu katalogu wyłączeń od zasady przewidzianej w art. 77 ust. 1, stanowiącej, iż nieważne są czynności prawne upadłego dotyczące mienia wchodzącego do masy upadłości, wobec którego upadły utracił prawo zarządu. Katalog przedmiotów, które nie wchodzi do masy upadłości, rozszerzono o zabezpieczenia ustanowione przez upadłego będącego uczestnikiem systemu na rzecz innego uczestnika systemu w związku z jego uczestnictwem w systemie lub na rzecz Narodowego Banku Polskiego, banku centralnego innego państwa lub Europejskiego Banku Centralnego, z którymi ten upadły dokonywał operacji.</p> <p>W dyrektywie zakres podmiotowy regulacji dotyczących skutków ogłoszenia upadłości rozszerzono o podmiot prowadzący system interoperacyjny, który nie jest uczestnikiem. W art. 1 pkt 7 projektu ustawy dotyczącego zmiany art. 7 ustawy o ostateczności rozrachunku, który reguluje moment powstania skutków ogłoszenia upadłości, dodano odesłanie umożliwiające stosowanie wprost odpowiednich przepisów ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze, a także przewidziano możliwość odpowiedniego zastosowania przepisów ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze do niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny. Ponadto, zakres podmiotowy tego przepisu w jego obecnym brzmieniu obejmuje uczestnika krajowego, czyli uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, który ma siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast w zaproponowanym w projekcie ustawy nowym brzmieniu tego przepisu zastąpiono termin „uczestnik krajowy” terminem „uczestnik systemu”. W wyniku tej zmiany nastąpi rozciągnięcie ww. regulacji dotyczącej momentu powstania skutków ogłoszenia upadłości także na</p>
---	---

<p>zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1 lub ust. 2, do zaspokojenia się z tego zabezpieczenia nie ogranicza ogłoszenie upadłości podmiotu, który ustanowił to zabezpieczenie.”;</p> <p>5) w art. 77 ust. 4 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do ustanowienia zabezpieczenia finansowego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. Nr 91, poz. 871, z późn. zm. ³⁾), jeżeli zawarcie umowy lub ustanowienie zabezpieczenia finansowego nastąpiło w dniu ogłoszenia upadłości, a uprawniony z zabezpieczenia wykaże, że nie wiedział i przy zachowaniu należytej staranności nie mógł wiedzieć o wszczęciu postępowania upadłościowego. Przepisu ust. 1 nie stosuje się również do zabezpieczeń, o których mowa w art. 67.”;</p> <p>6) art. 80 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 80. 1. Ogłoszenie upadłości uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, bez względu na to, czy orzeczone zostało z możliwością zawarcia układu, czy w celu likwidacji majątku, nie wstrzymuje możliwości wykorzystania:</p> <p>1) środków pieniężnych i instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 131, poz. 763), zgromadzonych i zapisanych na jego rachunku rozliczeniowym, nieobciążonych prawem rzeczowym na rzecz osób trzecich,</p> <p>2) instrumentów finansowych zapisanych na rachunku rozliczeniowym upadłego, jako przedmiot zabezpieczenia kredytu uzyskanego w ramach systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, jeżeli kredyt taki może być udostępniony w ramach istniejącej umowy o kredyt</p> <p>- w celu wykonania zobowiązań upadłego wynikających ze zleceń rozrachunku wprowadzonych do systemu najpóźniej w dniu roboczym systemu rozpoczynającym się w dniu, w którym została ogłoszona upadłość.</p> <p>2. Za dzień roboczy systemu uznaje się określony przez zasady funkcjonowania systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 4, cykl wykonywania zleceń, w trakcie którego dokonywane są rozliczenia lub rozrachunki oraz występują inne operacje z tym związane; dzień ten może rozpoczynać się i kończyć w</p>	<p>nie mających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uczestników systemów płatności, które podlegają prawu polskiemu. W art. 1 pkt 8 projektu ustawy wprowadzono także przepis (art. 15a ustawy o ostateczności rozrachunku) umożliwiający odpowiednie stosowanie przepisów art. 66, art. 67, art. 80 oraz art. 135 - 137 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze do niebędącego uczestnikiem podmiotu prowadzącego system interoperacyjny.</p> <p>W obecnym stanie prawnym art. 80 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze reguluje wpływ ogłoszenia upadłości uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych na możliwość wykorzystania środków pieniężnych i papierów wartościowych dostępnych na rachunku rozliczeniowym oraz papierów wartościowych zapisanych na rachunku rozliczeniowym stanowiących zabezpieczenie kredytu uzyskanego w ramach systemu, o ile kredyt taki może być udostępniony w ramach istniejącej umowy do wykonania jego zobowiązań wynikających ze zleceń rozrachunku, wprowadzonych do systemu najpóźniej w dniu ogłoszenia upadłości. Art. 137 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze obejmuje ochroną jedynie zlecenia, które zostały wprowadzone do systemu oraz zostały wykonane w dniu ogłoszenia upadłości, a agent rozrachunkowy, partner centralny lub izba rozliczeniowa wykażą, iż po terminie rozrachunku nie wiedzieli ani nie mogli wiedzieć o ogłoszeniu upadłości. W dotychczasowym stanie prawnym określenie dnia, z którym związane są określone skutki w postępowaniu upadłościowym, a tym samym dla masy upadłości, ograniczone jest do dnia ogłoszenia upadłości.</p> <p>W art. 2 pkt 6 projektu ustawy, w ślad za regulacją zawartą w dyrektywie, wprowadza się termin „dzień roboczy systemu” (art. 80 ust. 2 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze), który oznacza okres obejmujący cały cykl pracy systemu, w trakcie którego wykonywane są rozliczenia lub rozrachunki. Ramy czasowe dnia roboczego systemu, w trakcie których dochodzi do realizacji zleceń, mogą wykraczać poza ramy dnia kalendarzowego, w związku z czym dzień roboczy systemu może się zaczynać i kończyć w następujących po sobie dniach kalendarzowych, o ile podmiot prowadzący system określi tak cykl wykonywania zleceń w zasadach funkcjonowania systemu. W wyniku przyjęcia rozwiązania, w ramach którego dzień roboczy systemu będzie rozpoczynał się w dniu ogłoszenia upadłości i może zakończyć się w następującym po nim dniu kalendarzowym, nastąpi wyeliminowanie potencjalnych niejednoznaczności interpretacyjnych związanych z terminem ”dzień” (w którym jest ogłoszona upadłość), zawartym obecnie w art. 80 oraz art. 137 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze. Spowoduje to usunięcie ryzyka związanego z niejednoznacznym statusem zleceń wprowadzonych do systemu w dniu ogłoszenia upadłości zleceniodawcy, a „nieprzetworzonych” przez system do końca tego dnia kalendarzowego oraz umożliwi wykorzystanie środków majątkowych upadłego, o których mowa w art. 80 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze, w celu wykonania jego zobowiązań wynikających ze zleceń rozrachunku wprowadzonych do systemu najpóźniej w dniu roboczym systemu rozpoczynającym się w dniu ogłoszenia upadłości. Wprowadzenie tego terminu nie nałoży na podmioty prowadzące systemy nowych</p>
---	--

<p>następujących po sobie dniach kalendarzowych.”;</p> <p>7) art.135 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 135. Przepisów umożliwiających zaskarżanie czynności prawnych lub określających bezskuteczność czynności prawnych dokonanych przez upadłego nie stosuje się do kompensowania i jego wyników, dokonanego zgodnie z art. 136 lub art. 137.”;</p> <p>8) art. 137 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 137. Jeżeli zlecenie rozrachunku, o którym mowa w art. 136, zostało wprowadzone do systemu po ogłoszeniu upadłości i jest wykonane w dniu roboczym systemu w rozumieniu art. 80 ust. 2, rozpoczynającym się w dniu, w którym została ogłoszona upadłość, skutki prawne wynikające z jego wprowadzenia do systemu są niepodważalne i wiążące dla osób trzecich jedynie wtedy, gdy podmiot prowadzący system wykaże, że w momencie, w którym zgodnie z zasadami funkcjonowania tego systemu zlecenie to stało się nieodwołalne, nie wiedział ani nie mógł wiedzieć o ogłoszeniu upadłości.”;</p> <p>9) w art. 498 w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„2) uprawnienie do wycofania środków pieniężnych, wierzytelności kredytowych lub instrumentów finansowych jako zabezpieczenia, w zamian za opłatę z tytułu zastąpienia lub zmiany takiego zabezpieczenia”</p>	<p>obowiązków, ponieważ zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy o ostateczności rozrachunku podmiot zamierzający prowadzić system wśród zasad jego funkcjonowania musi określić m.in. moment wprowadzenia zlecenia do systemu oraz zasady przekazywania, wprowadzania i wykonywania zleceń rozrachunku, przez co faktycznie określa ramy czasowe funkcjonowania systemu.</p> <p>Ponadto w art. 2 pkt 6 projektu ustawy proponuje się także dokonanie zmian w art. 80 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze polegających na rozszerzeniu katalogu przedmiotów, które mogą zostać wykorzystane w celu wykonania zobowiązań upadłego uczestnika systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych. Katalog tych przedmiotów rozszerzono z papierów wartościowych na całość instrumentów finansowych znajdujących się na rachunku rozliczeniowym upadłego. Dodatkowo w art. 137 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze proponuje się dokonanie odpowiednich zmian przewidzianych w dyrektywie (art. 1 pkt 6 lit. a), polegających na określeniu momentu, od którego zlecenie rozrachunku podmiotu, którego upadłość została ogłoszona, korzysta z ochrony prawnej, czyli od momentu, w którym zlecenia stały się nieodwołalne zgodnie z zasadami działania tego systemu.</p> <p>Zmianie ulec powinno także brzmienie art. 135 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze, (art. 2 pkt 7 projektu ustawy), z uwagi na konieczność dokonania transpozycji art. 3 ust 2 dyrektywy 98/26/WE, w wyniku której zagwarantowano skuteczność i niepodważalność umów zawartych w ramach systemów płatności i rozrachunku papierów wartościowych. Przepis ten w nowym brzmieniu ma na celu wyłączenie tych regulacji, które umożliwiałyby podważenie ważności i skuteczności prawnej umów zawartych w ramach systemów przed ogłoszeniem upadłości i zapewnienie ochrony prawnej tym umowom, chociaż wprowadzenie zlecenia do systemu i wynik kompensowania nastąpiły już po ogłoszeniu upadłości uczestnika systemu. Zmienia on ogólną zasadę postępowania upadłościowego, zgodnie z którą z chwilą ogłoszenia upadłości cały majątek upadłego staje się masą upadłości, która służy zaspokojeniu wierzycieli (art. 61 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze).</p> <p>Zmiana w art. 498 ust. 4 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze polega na uwzględnieniu wierzytelności kredytowej wśród przedmiotów, na których może być ustanowione zabezpieczenie finansowe i wobec których uprawnienia uprawnionego z zabezpieczenia finansowego, pomimo wszczęcia postępowania naprawczego, nie zostają ograniczone.</p>
---	---

¹⁾ w wypadku projektu usuwającego naruszenie Komisji należy wpisać nr naruszenia, zaś w wypadku wykonywania orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości (czy to w trybie prejudycjalnym czy skargowym) należy podać datę wyroku i sygnaturę sprawy

²⁾ tabelę zbieżności dla przepisów Unii Europejskiej można wygenerować przy pomocy systemu e-step (www.e-step.pl/urzednik). W wypadku konieczności dodania uzasadnienia dla przekroczenia minimum europejskiego należy dodać odpowiednią kolumnę

³⁾ w tej części należy wskazać przepisy dyrektywy, decyzji ramowej, przepisy prawa UE, których naruszenie wskazała Komisja lub których wykładni dokonał Trybunał Sprawiedliwości

⁴⁾ w tej części należy wskazać wszystkie przepisy projektu aktu prawnego, które nie zostały wymienione w pierwszej części tabeli. Ze względu na konieczność ograniczenia projektów implementujących prawo UE do przepisów wyłącznie i ściśle dostosowawczych przepisy wykraczające poza ten zakres powinny mieć charakter wyjątkowy i być opatrzone uzasadnieniem konieczności ich wprowadzenia .

(*) jeżeli do wdrożenia danego przepisu UE potrzebne jest oprócz przepisu przenoszącego treść, także wprowadzenie przepisów zapewniających stosowanie (np. przepisy proceduralne, przepisy karne itp.), w tabeli powinny znaleźć się wszystkie te przepisy wraz z oznaczeniem ich jednostek redakcyjnych

(**) w wypadku wprowadzenia przepisów, które przekraczają minimum ustanowione przepisami UE (o ile jest to dopuszczalne) konieczne jest uzasadnienie zastosowania takiej normy

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, 18 listopada 2011 r.

DPUE - 920 - 270 - 11/pk/4

SM-2458

dot.: RM-10-93-11 z 16.11.2011 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych oraz ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę na pilność projektu ze względu na prowadzone obecnie przez Komisję Europejską postępowanie w trybie art. 258 TFUE z powodu braku notyfikacji krajowych środków wykonawczych w odniesieniu do dyrektywy 2009/44/WE (postępowanie nr 2011/0300), która ma być implementowana do polskiego porządku prawnego przedłożonym pod obrady Rady Ministrów projektem ustawy.

z up. *Z powołaniem* Ministerstwa Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dawygielewicz

Do wiadomości:
Pan Jan Vincent-Rostowski
Minister Finansów